PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVIII Nr. 14 438 | Vineri 20 ianuarie 1989 | 6 PAGINI — 50 BANI

ÎN SPIRITUL TEZELOR ȘI ORIENTĂRILOR TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Importantele cerințe puse de tovarășul Nicolae Ceaușescu în fața colectivelor de oameni ai muncii din economie sînt subsumate imperativului ridicării substanțiale a eficienței activității productive. Fapt întru totul îndreptățit întrucît realizarea unui salt calitativ în domeniul vieții economice este condiționată de asigurarea, la nivelul unităților productive, a unor conduceri competitive, capabile să fundamenteze și să aplice cu eficiență ridicată ansamblul deciziilor.

Tocmai în perspectiva acestui raport se poate vorbi nu atît de întreprinderi eficiente sau ineficiente, cît mai ales de întreprinderi bine sau rău organizate și, ca atare, bine sau rău conduse. Iată de ce într-o economie în ansamblu eficientă, dacă apar situații în care o întreprindere sau alta nu își onorează corespunzător sarcinile asumate în fața societății, prin contractele semnate cu beneficiarii, cauzele nu trebuie căutate în presupuse imperfecțiuni ale principiilor autoconducerii sau ale socialismului, ci în modul în care sînt ele înțelese și aplicate și în care se exercită conducerea economică.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea de la Comitetul Central al Partidului Comunist Român din 6 ianuarie a.c. arăta: **„Nu avem de discutat despre justețea sau nejustețea liniei generale, dacă trebuie să aducem sau nu îmbunătățiri socialismului. Socialismul este minunat, principiile sale sînt minunate pentru că asigură egalitatea între oameni, asigură lichidarea exploatării, a asupririi. Nu trebuie să revenim la formele de exploatare și asuprire. Nu aceasta este problema îmbunătățirii construcției socialismului, ci aplicarea fermă a științei, a tehnologiilor noi, a mentinerii și dezvoltării spiritului revoluționar în toată activitatea! Aceasta este problema centrală a socialismului, pe care trebuie să ne-o propunem — și trebuie să o realizăm — în cele mai bune condiții".**

EXERCITAREA FERMĂ A AUTOCONDUCERII MUNCITOREȘTI

— cerință a îndeplinirii exemplare a sarcinilor de plan

Care este calitatea actului de conducere a întreprinderii? Aceasta a fost întrebarea ce a polarizat investigația efectuată în rîndul unor specialiști și cadre de conducere din cîteva unități industriale.

Investigația a debutat cu o succintă convorbire avută cu tovarășul conf. dr. Ovidiu Nicolescu, din cadrul Academiei de studii economice.

— O caracteristică definitorie a dezvoltării economice de tip intensiv o constituie puternica sa dependență de calitatea conducerii. Aceasta explică de ce o dată cu creșterea nivelului de dezvoltare economică se acordă o atenție sporită conținutului și formelor de manifestare a conducerii. Avînd în vedere aceste elemente de esență, partidul nostru a pornit de la principiul — reafirmat de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Expunerea din noiembrie 1988 — **„că formele de conducere, de planificare, financiare nu sînt date o dată pentru totdeauna, că ele trebuie să fie perfecționate continuu".**

Concretizarea acestui principiu se reflectă în multitudinea de acte ale conducerii pe care sistemele macro, mezo și microeconomice le adoptă și aplică cotidian. Investigațiile efectuate în zeci de întreprinderi și centrale aparținînd majorității ramurilor industriale au relevat că pentru a corespunde pe deplin cerințelor dezvoltării economice intensive, fundamentate pe introducerea accelerată și eficace a progresului științifico-tehnic, este necesar ca actele de conducere să întrunească un sumum de trăsături.

Orice act de conducere, indiferent că este realizat de un decident colectiv sau individual, trebuie să fie centrat pe **îndeplinirea anumitor obiective definite cît mai riguros calitativ și cantitativ.** Valabilă pentru toate categoriile de procese ale conducerii, această trăsătură este indispensabilă pentru cele strategice și tactice. Deciziile de plan, deciziile de asimilare de noi produse și tehnologii, de modernizare a organizării, de export etc. trebuie întotdeauna să aibă în vedere obținerea unei eficiențe cît mai mari.

Concomitent, actele de conducere trebuie să fie **fundamentate cît mai riguros, științific.** O atare trăsătură se asigură atunci cînd se iau în considerare principiile și legile ce guvernează fenomenele și procesele implicate, cînd se evaluează și intercorelează principalele variabile endogene și exogene ale respectivelor unități economice. Deosebit de importantă este și apelarea la metode și tehnici adecvate de adaptare a deciziilor, astfel încît în final actele de conducere să reflecte în mod adecvat și eficace multiplele elemente implicate.

Complexitatea crescîndă a activității unităților economice impune, din ce în ce mai frecvent, și conferirea unui pronunțat **caracter participativ** actelor de conducere. Așa cum au relevat cercetările întreprinse de noi, unitățile economice cu o activitate eficientă se caracterizează prin implicarea pe scară largă a personalului în soluționarea celor mai complexe și importante situații de conducere, valorificînd la un nivel superior valențele autoconducerii. **Conștiința răspunderii clare, atît personale, cît și colective,** are o importanță deosebită în exercitarea autoconducerii muncitorești cu eficiență maximă.

— Intensificarea caracterului sistemic al tuturor activităților, consecință a adîncirii diviziunii sociale a muncii și conceperii de sisteme economice, științifice etc. cu un ridicat grad de funcționalitate se reflectă și în cerința **armonizării fiecărui act de conducere cu celelalte acte și procese de conducere adoptate sau proiectate a se realiza în cadrul fiecărei unități economice, nu la întîmplare, ci în perioade optime.** Ce implicații are această cerință în exercitarea autoconducerii muncitorești?

— Dinamismul propriu activităților economice în ultimele decenii ale acestui secol se reflectă în diminuarea perioadelor în care trebuie fundamentate, adoptate și aplicate cele mai importante decizii. În consecință, **încadrarea actelor de conducere în perioadele optime de realizare devine din ce în ce mai importantă.** Practica întreprinderilor competitive românești și de pe alte meridiane demonstrează că, uneori, este preferabilă realizarea unor procese de conducere la un nivel calitativ mai puțin ridicat, dar încadrate în perioada optimă decît invers. Devin din ce în ce mai frecvente situațiile în care neîncadrarea unor procese de conducere în perioada optimă face imposibilă realizarea lor ulterioară sau determină desfășurarea acestora în condiții de ineficiență. Ritmul rapid de producere și implementare a progresului științifico-tehnic, dinamismul propriu relațiilor economice internaționale în perioada actuală fac ca cerința încadrării actelor de conducere în perioadele optime să devină tot mai stringentă.

Trăsăturile menționate, care, desigur, nu sînt exhaustive, dobîndesc noi dimensiuni în ultimii ani cînd, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, aspectele calitative, aplicarea științei în economie, accelerarea înnoirii produselor și tehnologiilor, modernizarea organizării și extinderea exportului devin dominante ale activității cotidiene a unui număr din ce în ce mai mare de întreprinderi și centrale.

Deciziile adoptate de organele colective de conducere reprezintă, în ultimă instanță, tot atîtea ipostaze

(Continuare în pag. a III-a)

Din noua arhitectură a municipiului Cluj-Napoca — Foto: S. Cristia

OPERA REVOLUȚIONARĂ A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

— contribuție de înaltă valoare la progresul multilateral al patriei, la afirmarea idealurilor socialismului

RELAȚIA DIALECTICĂ DINTRE DEZVOLTAREA PROPRIETĂȚII SOCIALISTE ȘI AFIRMAREA SUPERIORITĂȚII NOII ORÎNDUIRI

În opera teoretică și în activitatea practică ale secretarului general al partidului nostru, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU,** problematica făuririi și dezvoltării proprietății socialiste ocupă un loc central datorită rolului determinant al acesteia în sistemul relațiilor de producție și sociale, în făurirea noii societăți. Contribuțiile tovarășului Nicolae Ceaușescu privind natura și conținutul proprietății socialiste — formele proprietății socialiste și interacțiunea lor dialectică, locul și rolul relațiilor de proprietate în sistemul relațiilor economice socialiste, necesitatea obiectivă și direcțiile principale ale perfecționării relațiilor economice ale proprietății socialiste, dezvăluirea caracterului neștiințific al unor teorii și puncte de vedere care neagă sau subapreciază rolul și importanța proprietății socialiste — îmbogățesc teoria și practica edificării societății socialiste.

Proprietatea socialistă — realitate fundamentală, determinantă a societății noastre în ansamblul ei — condiționează toate aspectele vieții sociale, toate zonele construcției materiale și spirituale din patria noastră. Tocmai de aceea, vasta problematică pe care o ridică dezvoltarea și consolidarea ei se situează la loc de frunte în strălucita operă teoretică și practică a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. **„DUPĂ CONGRESUL AL IX-LEA AL PARTIDULUI** — se subliniază în Expunerea din noiembrie 1988 — **AU FOST ADOPTATE MĂSURI IMPORTANTE PRIVIND ÎNTĂRIREA ȘI DEZVOLTAREA PROPRIETĂȚII SOCIALISTE ȘI, TOTODATĂ, A RĂSPUNDERII OAMENILOR MUNCII, ÎN CALITATE DE PROPRIETARI ȘI PRODUCĂTORI, PENTRU BUNA GOSPODĂRIRE ȘI DEZVOLTARE A PROPRIETĂȚII ÎNTREGULUI POPOR, A PROPRIETĂȚII COOPERATISTE (...) AVEM RĂSPUNDEREA SĂ ACȚIONĂM CU TOATĂ HOTĂRÎREA PENTRU ÎNTĂRIREA ȘI DEZVOLTAREA PROPRIETĂȚII SOCIALISTE, CA BAZĂ A DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE, A EDIFICĂRII CU SUCCES A SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ȘI A ÎNAINTĂRII SPRE COMUNISM, A RIDICĂRII BUNĂSTĂRII MATERIALE ȘI SPIRITUALE A ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR".**

Sublinierea hotărîtă a responsabilității ce revine tuturor colectivelor muncitorești, fiecărui om al muncii pentru consolidarea și creșterea proprietății socialiste de stat și cooperatiste este reflexul firesc și necesar al importanței deosebite pe care partidul nostru comunist, secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o acordă acestei probleme fundamentale care condiționează în mod hotărîtor progresul României socialiste. Vasta operă teoretică și practică a conducătorului națiunii noastre socialiste este un model de abordare creatoare, într-o largă perspectivă istorică, a problemei cardinale a proprietății, constituindu-se într-un capitol pe cît de profund, de cuprinzător, pe atît de prețios al acțiunii revoluționare.

Prima parte a dezbaterii pe această temă — în pagina a IV-a.

Producția agricolă a acestui an, campania de primăvară — temeinic pregătite!

Acțiuni ample pentru realizarea programelor de fertilizare a solului

S-a subliniat în repetate rînduri că agricultura noastră dispune de toate condițiile tehnice, materiale, de mecanizatori, cooperatori și specialiști bine pregătiți și de o bogată experiență — care, puse deplin în valoare, permit îndeplinirea obiectivelor mari ce stau în față. Important este ca, în ansamblul pregătirilor ce se fac în această perioadă pentru recolta acestui an, pretutindeni să se acorde aceeași atenție înfăptuirii tuturor programelor speciale stabilite pentru creșterea producției în toate sectoarele agriculturii. Or, în acest context, îndeplinirea integrală a prevederilor din programul de fertilizare organică, prin utilizarea tuturor resurselor de îngrășăminte naturale și, în completare, folosirea economică a îngrășămintelor chimice, constituie una din principalele direcții de acțiune menite să asigure ridicarea capacității de producție a solurilor, în condiții de nepoluare și de reducere a consumurilor energetice.

În ultimii ani, ca urmare a aplicării sistematice și într-un ritm tot mai susținut a unui întreg complex de lucrări de îmbunătățiri funciare și agropedoameliorative, practic în toate zonele țării calitatea solurilor s-a îmbunătățit, fapt demonstrat de producțiile bune și foarte bune obținute de un mare număr de unități agricole din toate județele. Cu toate acestea, **din analiza bilanțului calitative a terenurilor agricole întocmită la 31 decembrie anul trecut, pe baza cercetărilor și a studiilor pedologice și agrochimice, rezultă că pentru realizarea producțiilor planificate în acest an se impune completarea din îngrășăminte organice și chimice a rezervei de elemente nutritive din sol.** Și aceasta cu atît mai mult cu cît categoriile de soluri aprovizionate slab și mijlociu cu azot și fosfor cuprind suprafețele de teren cele mai întinse. Este o stare de lucruri ce accentuează cu acuitate necesitatea continuării pe toate suprafețele planificate în acest an a fertilizării organice în ansamblul celorlalte acțiuni ce se întreprind în scopul sporirii fertilității pămîntului.

Specifică pentru perioada în care ne aflăm este intensificarea la maximum a transportului, administrării propriu-zise sau depozitării în platforme amenajate la capătul solelor, ce urmează a fi fertilizate, a tuturor cantităților de îngrășăminte naturale existente în unitățile agricole. Înainte de a detalia sarcinile ce revin unităților agricole în acest an, este utilă cunoașterea concluziilor ce rezultă din analiza modului în care au fost îndeplinite prevederile programului de fertilizare cu îngrășăminte organice stabilit pentru anul trecut. Astfel, pînă la 31 decembrie 1988 au fost administrate 80 la sută din cele peste 45 milioane tone de îngrășăminte naturale prevăzute a se utiliza în sectorul socialist al agriculturii, fiind fertilizate organic mai bine de 1 036 000 hectare. Prin aplicarea cantităților respective de îngrășăminte organice se estimează că au fost introduse în sol elemente nutritive de bază însumînd 430 de mii tone, în substanță activă, la care trebuie adăugat efectul pozitiv prin refacerea conținutului de humus din soluri cu circa 1,7 milioane tone. Toate acestea au o influență directă asupra realizării producțiilor planificate în acest an. În ce privește administrarea propriu-zisă, este de notat faptul că într-un număr însemnat de județe — Argeș, Bacău, Ialomița, Iași, Maramureș, Mehedinți, Mureș, Sălaj, Suceava, Vîlcea, Dîmbovița și Botoșani — sarcinile stabilite au fost realizate, și în unele chiar depășite substanțial, tocmai ca urmare a mobilizării forțelor necesare și organizării temeinice a întregii acțiuni. În același timp însă, rezultatele din alte județe se situează cu mult sub posibilități: Tulcea — numai 17 la sută din program, Caraș-Severin — 34 la sută, Gorj — 49 la sută, Neamț — 52 la sută, Teleorman — 54 la sută, Galați — 61 la sută, Brăila — 62 la sută, Giurgiu — 63 la sută, Dolj — 64 la sută și Vrancea — 66 la sută. Existența în unitățile agricole la sfîrșitul anului trecut a unor stocuri declarate de îngrășăminte organice de aproape 18 milioane tone (după opinia organelor agricole centrale de specialitate, în realitate, stocurile sînt mult mai mari) dovedește că rezultatele necorespunzătoare pe ansamblu nu se datoresc lipsei de asemenea îngrășăminte, ci modului defectuos în care este organizată, condusă și urmărită această activitate de către organele agricole din unele județe.

Asemenea stări de lucruri negative denotă că nu peste tot s-a înțe-

Aurel PAPADIUC

(Continuare în pag. a V-a)

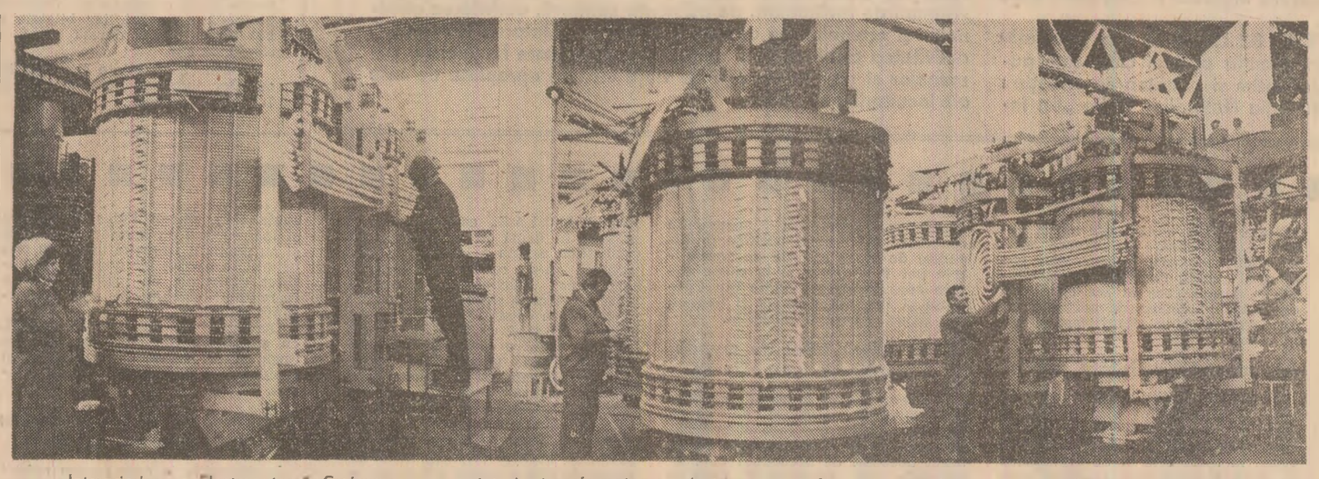

Întreprinderea „Electroputere" Craiova: un nou lot de transformatoare electrice, cu performanțe superioare, este pregătit în vederea livrării — Foto: S. Cristian

Idealul unirii în conștiința națională

Oamenii de aceeași origine, avînd aceeași limbă, aceleași datini și obiceiuri, același mod de viață, dar despărțiți din punct de vedere politic prin hotare artificiale, s-au simțit totdeauna strîns uniți prin aspirații și idealuri. Acesta este și cazul românilor, pe care nu i-au putut despărți niciodată fruntariile impuse de vicisitudinile vremurilor, acestea fiind desființate în fapt de comunitatea de gîndire și simțire a întregului neam românesc. Mai ales că Munții Carpați erau și sînt, așa cum îi caracteriza învățatul lingvist Ovid Densușianu, tovarăși prietenoși, desprinzîndu-se din ci seninătate și armonie clasică, ceea ce explică habitatul carpatic pînă la altitudini care ating 1 200—1 300 m. Iar trecătorile și pasurile care-l străpung, asemenea unor ferestre deschise înspre o țară românească sau alta, îngăduiau oamenilor locului să circule cu ușurință, fără întrerupere, dintr-o parte în alta: din Transilvania spre Țara Românească și Moldova și din acestea spre Transilvania. Pe măsura sporirii și intensificării legăturilor dintre țările române s-a format o conștiință de neam activă, afirmată de poporul nostru însuși înainte de toate prin numele cu care s-a numit pe sine: român.

Conștiința de neam a generat dorința de unire într-o singură alcătuire statală a tuturor teritoriilor etnice românești. Primele traduceri în limba română, realizate în Maramureș, la sfîrșitul secolului al XV-lea și începutul celui următor și cele dintîi cărți tipărite în limba română în secolul al XVI-lea, la Sibiu, de Filip Moldoveanul și la Brașov de diaconul Coresi, au circulat masiv și în celelalte țări românești, contribuind la formarea limbii române literare și, ca urmare, la mai strînsa unitate etnolingvistică și etnoculturală a românilor. Au contribuit, de asemenea, la accentuarea dorinței de unire într-un singur organism statal, dorință transformată apoi în tendință, conștient urmărită de poporul român și de vrednicii săi conducători — voievozii și domnitorii cu dragoste de țară, lege și neam. Mai întîi sub forma de colaborare și întrajutorare strînsă a acestora în fața primejdiei otomane, așa cum o realizează Iancu de Hunedoara, voievod al Transilvaniei și căpitan general — uneori voievod chiar al Țării Românești, „părinte" al domnilor moldoveni, cum îl caracterizau aceștia, dorind ca țara lor, Moldova, și țara lui Iancu de Hunedoara, Transilvania, „una să fie". Politică statornic urmată și de Ștefan cel Mare, care s-a străduit și, în parte, a reușit să domine și Țara Românească și o mare parte a Transilvaniei, să apere și această țară de apăsătoarea amenințare otomană, cum îi scriau brașovenii la 1479, chemîndu-l cu mare dor și nerăbdare să se apropie de Transilvania. Pentru ca Mihai Viteazul, „restitutor Daciae", să realizeze cea dintîi unire a celor trei țări române, la 1600, ajutat și de țăranii români transilvăneni — răsculați împotriva nobilimii fiindcă venea un domn „din neamul lor" — și de tainicele înțelegeri pe care le avea cu locuitorii Moldovei.

Moștenirea lui Mihai a străbătut secolele următoare ca un fir roșu călăuzitor spre unitatea țărilor române. Circulația de bunuri și de oameni s-a intensificat și mai mult, după cum circulația cărții manuscrise și tipărite n-a cunoscut nici o opreliște. Iar mesajul lor era proclamat fără ocolișuri de frumoase prefețe ori predoslovii: toate erau gîndite și editate pentru a înțelege toți românii, pentru a învăța toți. Asemenea „cărți românești de învățătură" erau citite nu numai de cărturari, ci și de țărani; copiate de diecii satelor, ele erau prețuite de obștea acestora la valoarea lor adevărată, încît pentru a-și dovedi dreptul de proprietate asupra lor satele poartă procese cu cei ce încercau să le înstrăineze.

1859 — 130 de ani de la formarea statului național român prin unirea Moldovei și Munteniei — 1989

Tratate de prietenie și colaborare se încheie necontenit între cele trei țări românești; domnii și principii lor se legau prin prevederile lor „să fie ca frații", iar negustorii obțineau drept de „slobodă trecere", aducînd și ducînd produse în asemenea măsură încît se întărise tot mai mult convingerea că unii fără alții, munteni, moldoveni și transilvăneni, „n-ar putea fi". Asemenea strînse și permanente legături erau socotite drept „confederații confirmate" între cele trei țări române.

Se formează, astfel, treptat o adevărată doctrină politică cuprinsă în scrierile marilor cronicari și istorici ai secolului al XVII-lea și începutul celui următor. Formulată mai întîi de Grigore Ureche, în afirmația că românii din Transilvania și din Moldova sînt de un neam și se trag cu toții de la Roma, ea este dezvoltată mai deslușit de Miron Costin, care spunea că românii din Moldova, Muntenia și Transilvania „toți de un neam și odată descălecați sînt", iar numele de român (derivat din romanus) este comun „și munteniilor și moldovenilor și celor ce locuiesc în Țara Transilvaniei". Pasul cel mare spre clarificarea doctrinei îl săvîrșesc stolnicul Constantin Cantacuzino și, mai ales, Dimitrie Cantemir. Cel dintîi aducea la cunoștința lumii că toți românii sînt „romani în credință și bărbăție" și că toți „dintr-o fîntînă au izvorît și cură". Iar învățatul principe de la Iași sublinia trei idei fundamentale care se întregesc și se completează: originea romană (toți românii sînt urmașii romanilor), continuitatea (neamul care de demult pînă acum necurmat locuiește în Dacia) și unitatea (acel „neam românesc din Moldova și Țara Românească și Ardeal").

Și sînt pe deplin explicabile asemenea concepții, deoarece sînt formulate și proclamate la începutul secolului al XVIII-lea, „Marele Secol", „Secolul Luminilor", dominat de o nouă ideologie, luminismul, ce așază la temeliile sale rațiunea care poate totul, iar drept scop principal fixa emanciparea oamenilor prin lumina culturii. Ideologia luminilor a fost adaptată în diferite țări la condițiile concrete ale societății respective. Receptat activ în societatea românească, luminismul însemna emanciparea so-

Acad. Ștefan PASCU

(Continuare în pag. a V-a)

Puterea încrederii

Patria îți umple ființa, precum sîngele trupul. Lucrează uzina sîngelui, funcționează pompa uriașă, străbate trupul tău universul o dată cu Pămîntul, atunci, da, ești. Dar nu-ți trece numaidecît prin minte că ești viu și sănătos. Trăiești. Abia o suferință ivită pe neașteptate te face să-ți gîndești trupul, să te îngrijorezi. Tot așa, ființa ta este una cu patria. Aici nu se pot găsi reguli și definiții. Este în firea lucrurilor. Numai cînd îți pierzi voit sau nevoit patria, ființa ta se zbuciumă de teamă și neputință și se caută pe sine. Nimic din ce este lucrare a spiritului nu se încheagă în afara patriei. Nici o metaforă și nici un alibi nu pot înlocui patria concretă. Patria este mai presus de orice îndoială. Privești în timp, în istorie și geografie și vezi că altfel nu e cu putință. Cît timp ești în patrie, ea justifică ființa ta. Pradă vieții de toate zilele, poate te gîndești mai rar la ea, precum la mama aflată într-un sat departe. Dar ca o mamă bună și iubitoare, ea înțelege și iartă. Cînd o știi însă departe, și dacă mai este și de neatins, atunci te vei stinge, oricît de înaltă ți-a fost flacăra. O patrie pierdută înseamnă pieire, neant.

Sub treptele de piatră cenușie tocită ale monumentului de pe apa Oituzului m-am oprit o clipă. Era liniște și singurătate. Deschide cartea de citire, mi-am spus, și lasă o lacrimă să cadă în amintirea celor căzuți în 1916, pe aici nu se trece, trîmbița pietrei tăcute îmi lovește auzul, să nu uităm nimic și să avem mereu puterea să-i dăm patriei fărîma noastră de trup, ca și marea adîncă a simțirii noastre, ea nu se confundă cu nimeni și cu nimic, laptele pămîntului din țîța ei ne-a dat viață și trebuie să treci de nepăsările și graba tinereții ca să înțelegi pe deplin asta, cu toate că ei, cei care au murit atunci în trecători, cei mai mulți dintre ei abia dacă trecuseră de douăzeci de ani...

Ideea de patrie ne este speranță, certitudine, încredere.

George BĂLAIȚĂ

REPERE ALE CALITĂŢII MUNCII ŞI VIEŢII ALE CREŞTERII BUNĂSTĂRII POPORULUI

LOCALITĂŢILE PATRIEI SUB SEMNUL AMPLELOR PREFACERI ÎNNOITOARE

Anii socialismului, şi îndeosebi anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului — etapă luminoasă înscrisă cu litere de aur în istoria patriei, şi care poartă pecetea gîndirii şi acţiunii cutezătoare a tovarăşului Nicolae Ceauşescu — au însemnat pentru România perioada unei grandioase opere de construcţie, dezvoltare şi modernizare a tuturor judeţelor, a tuturor localităţilor patriei. Din iniţiativa şi sub îndrumarea directă a secretarului general al partidului, a început, în urmă cu mai bine de 20 de ani, înfăptuirea vastului proces de sistematizare a teritoriului ţării, de organizare şi modernizare a tuturor localităţilor urbane şi rurale în strînsă legătură cu dezvoltarea întregii economii naţionale, cu înflorirea armonioasă a tuturor zonelor patriei, ca temelie şi condiţie esenţială pentru crearea unor condiţii tot mai bune de muncă şi viaţă tuturor oamenilor muncii, pentru ridicarea gradului de civilizaţie materială şi spirituală a întregului popor, pentru asigurarea unei egalităţi reale economice, sociale, politice şi culturale tuturor fiilor patriei, fără nici o deosebire.

Astăzi, România este o ţară în care toate localităţile poartă cu mîndrie peceţile noului, ale civilizaţiei socialiste. Locuri care au purtat de veacuri trista emblemă a înapoierii au devenit în anii socialismului cetăţi ale industriei, oraşe şi comune înfloritoare. Pentru că, aşa cum arăta tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU în magistrala Expunere la marele forum democratic din noiembrie anul trecut, „Scopul întregii activităţi economico-sociale în societatea noastră socialistă îl reprezintă creşterea generală a avuţiei naţionale, pe baza dezvoltării forţelor de producţie, a tuturor sectoarelor, a ştiinţei, învăţămîntului, culturii şi ridicarea pe această bază a bunăstării generale a omului, lichidarea cu desăvîrşire a sărăciei, asigurarea unei societăţi a oamenilor muncii, în care să nu existe nici bogaţi, nici săraci, ci oameni ai muncii care au un nivel civilizat, demn de viaţă materială şi spirituală şi îşi făuresc viitorul, în mod liber, aşa cum îl doresc".

Amplul proces de înnoire a chipului ţării se materializează în noua înfăţişare a oraşelor şi satelor României socialiste, în milioanele de locuinţe, de apartamente construite în impunătoare blocuri ce se disting prin modernitate şi eleganţă, în miile de construcţii social-edilitare şi culturale — şcoli şi instituţii ştiinţifice, spitale şi complexe comerciale, centre de cultură şi creaţie „Cîntarea României" şi terenuri sportive, staţiuni şi case de odihnă şi tratament etc. — care înfrumuseţează astăzi viaţa poporului nostru. Iar toate acestea reflectă un adevăr esenţial, acela că ţelul politicii partidului nostru, al neobositei activităţi a tovarăşului Nicolae Ceauşescu este ridicarea necontenită a gradului de civilizaţie şi bunăstare al întregii noastre naţiuni.

● Ca urmare a creşterii puterii economice, a industrializării, ca urmare a aplicării planurilor de sistematizare, de dezvoltare, organizare şi modernizare a tuturor localităţilor patriei s-a asigurat **un ritm accelerat de urbanizare în toate judeţele.**

● În ultimii 20 de ani **54 DE LOCALITĂŢI au devenit oraşe**; numărul localităţilor urbane a sporit de la **183 în 1965** la **237 în prezent**; în acelaşi timp, numeroase alte localităţi cu statut de comună dispun în prezent de condiţii similare celor de la oraş.

● **Ponderea populaţiei urbane în totalul locuitorilor ţării** a crescut de la **38,2** la sută în 1965 la circa **52 LA SUTĂ** în prezent.

● Uriaşul proces de dezvoltare a localităţilor a determinat **importante modificări şi în structura oraşelor.** Spre exemplu, **numărul oraşelor cu populaţie între 20 000 şi 100 000 de locuitori** a crescut de la **44** în 1965 la **83** în prezent, iar al celor cu populaţie de **peste 100 000 locuitori** de la **13** la **22.** Iată şi cîteva exemple: numărul locuitorilor municipiului **Vaslui** a crescut de la **17 000** în 1965 la **68 000 LOCUITORI** în prezent; al municipiului **SLATINA** de la **19 000** la **80 000**, iar al municipiului **PIATRA NEAMŢ** de la **39 000** la **110 000 LOCUITORI.**

● Este semnificativ că **multe din obscurele tîrguri de odinioară au devenit astăzi puternice oraşe şi municipii: SLOBOZIA, BOTOŞANI, ALEXANDRIA, TÎRGU JIU, TULCEA, FOCŞANI, PETROŞANI, ZALĂU, SF. GHEORGHE, FETEŞTI, REGHIN, PAŞCANI, ODORHEIU SECUIESC** şi altele.

● Procesul amplu şi rapid de organizare şi modernizare a localităţilor a însemnat **realizarea unui ritm al construcţiilor de locuinţe ce situează România** în această privinţă **pe unul din primele locuri în lume.** Numai în ultimii 23 de ani s-au construit **2,6 milioane de apartamente din fondurile statului,** precum şi **sute de mii de locuinţe din fondurile populaţiei.**

● Mai bine de **DOUĂ TREIMI** din locuitorii oraşelor şi municipiilor **locuiesc în apartamente construite după 1965.**

● Acelaşi proces de ridicare a gradului de confort şi civilizaţie are loc şi în evoluţia localităţilor rurale. În perioada 1950–1988 **la sate au fost construite** din fonduri proprii peste **2,2 MILIOANE de case,** iar **din fondurile statului au fost construite PESTE 110 000 APARTAMENTE** pentru cadrele din învăţămînt şi personalul sanitar, pentru inginerii şi muncitorii care nu dispun de locuinţe proprii.

● Ca urmare, astăzi **PESTE 82 LA SUTĂ din populaţia ţării trăieşte în case noi.** Semnificaţia acestei cifre este puternic pusă în evidenţă dacă amintim şi următoarea situaţie: **în 1987,** an declarat de Organizaţia Naţiunilor Unite **„An internaţional al persoanelor fără locuinţă",** în lume, inclusiv în ţările cele mai dezvoltate, **existau PESTE 100 MILIOANE DE PERSOANE fără locuinţe,** iar **1,2 MILIARDE DE OAMENI** nu dispuneau de condiţii de locuit corespunzătoare.

● În unele oraşe şi municipii **problema locativă este de pe acum în linii mari soluţionată.** Iar **pînă în anul 1995 se va rezolva în linii generale problema locuinţelor pentru toţi locuitorii oraşelor noastre.**

● Vasta operă de dezvoltare, de organizare şi modernizare a localităţilor patriei a avut în acelaşi timp ca efect **dezvoltarea unor municipii şi oraşe care se disting astăzi printr-o arhitectură modernă şi originală, care impresionează prin frumuseţe, eleganţă şi o puternică personalitate,** aşa cum sînt **CONSTANŢA, SATU MARE, PITEŞTI, MIERCUREA-CIUC, CRAIOVA, BAIA MARE, RIMNICU VÎLCEA, TÎRGU MUREŞ, SUCEAVA, DEVA, BACĂU** şi multe altele.

● Obiectivul strategic stabilit de Congresul al XIII-lea al partidului, privind trecerea României, pînă în anul 1990, la un nou stadiu de dezvoltare — **cel de ţară socialistă mediu dezvoltată** — are la bază puternica dezvoltare a forţelor de producţie, a industriei socialiste, a ştiinţei, învăţămîntului şi culturii, dezvoltării agriculturii şi înfăptuirea noii revoluţii agrare, **dezvoltarea, organizarea şi modernizarea tuturor localităţilor patriei.**

● Amplul proces de înnoire a localităţilor ţării va căpăta astfel **în cincinalul 1986–1990** şi **în perspectiva anului 2000** noi şi însemnate dimensiuni. Se prevede **alocarea numai în acest cincinal** a sumei de **135 MILIARDE LEI** pentru **construcţia de locuinţe şi alte obiective de interes social.**

● Sînt prevăzute a se construi în perioada 1986–1990 **750 000 LOCUINŢE NOI,** cu o suprafaţă utilă de **45 MILIOANE M P,** din care **100 000 DE LOCUINŢE** în comune şi sate, de care vor beneficia în total peste **2 MILIOANE DE OAMENI.**

● **În anii aceştia şi în cei ai viitorului cincinal o atenţie deosebită se acordă organizării şi modernizării localităţilor rurale şi dezvoltării centrelor orăşeneşti agroindustriale. În toate comunele se va asigura dezvoltarea mai puternică a agriculturii, dar şi a unor activităţi industriale, îndeosebi a micii industrii, care să asigure condiţii de muncă pentru toţi cetăţenii comunelor şi satelor; se vor dezvolta şi perfecţiona sistemul de învăţămînt, de asistenţă sanitară, activitatea căminelor şi centrelor de cultură şi creaţie „Cîntarea României", activitatea comercială şi altele care să asigure locuitorilor comunelor şi satelor condiţii de viaţă cît mai apropiate de cele ale locuitorilor din oraşe.**

Dezbateri temeinice, în lumina faptelor, a rezultatelor!

Sesiunile consiliilor populare — prilej de analiză a stilului de muncă, de prefigurare a continuei înfloriri şi modernizări a localităţilor

Conform prevederilor şi prerogativelor legale, precum şi unei practici statornic respectate în perioada ce a urmat Congresului al IX-lea al partidului şi organizării administrative a teritoriului din anul 1968, în luna ianuarie consiliile populare se întrunesc în plenul deputaţilor lor, în prima dintre sesiunile anului, pentru a dezbate cele mai importante sarcini şi perspective ale etapei care începe. Aceste sesiuni au o însemnătate aparte în contextul afirmării tot mai pregnante a democraţiei socialiste, pe ordinea de zi figurînd analiza, dezbaterea, adoptarea planurilor de dezvoltare economică şi socială în profil teritorial, direcţiile, obiectivele şi sarcinile ce revin tuturor judeţelor şi localităţilor pe linia dezvoltării şi înfloririi lor, a înscrierii cît mai active şi eficiente în activitatea creatoare a ţării, în funcţionarea mecanismului economic naţional şi desfăşurarea întregii vieţi sociale.

Se înţelege deci importanţa aparte a acestor sesiuni. În plus, ele se desfăşoară în contextul emulaţiei creatoare a întregului nostru popor, hotărît să obţină noi succese, noi realizări măreţe **în anul celei de-a 45-a aniversări a revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă şi al celui de-al XIV-lea Congres al partidului.**

Asemenea tuturor domeniilor vieţii economice şi sociale, preocupările majore ale consiliilor populare — ele însele îmbrăţişînd, practic, toate domeniile vieţii — dispun, ca de cea mai preţioasă călăuză, de orientările fundamentale formulate de secretarul general al partidului cu prilejul înaltului forum al democraţiei muncitoreşti-revoluţionare din noiembrie 1988, de mobilizatoarele îndemnuri cuprinse în Mesajul rostit cu prilejul Anului Nou.

În acest sens, abordînd cu toată răspunderea atribuţiile ce decurg din calitatea consiliilor populare de titulare de plan în profil teritorial, aceste organe locale democratice ale puterii şi administraţiei de stat trebuie, încă de la dezbaterea sarcinilor de plan, să contureze cît mai **exact îndatoririle concrete ce revin deputaţilor şi organismelor de lucru ale consiliilor populare, metodele şi modalităţile de coordonare a eforturilor, de antrenare a resurselor, a întregului potenţial material şi uman, în vederea realizării integrale şi în condiţii exemplare a tuturor prevederilor.** Complexitatea crescîndă a sarcinilor ce trebuie îndeplinite, atribuţiile tot mai largi ale consiliilor populare, mai ales în domeniul coordonării activităţii economice din teritoriu, implică o perfecţionare continuă a stilului de muncă, debarasarea de formalism, de practici rutiniere, ineficiente, criteriul suprem de analiză şi apreciere fiind acela al faptelor, al rezultatelor. Încă de pe acum, din aceste sesiuni, trebuie să se vadă clar cum se va munci, nu cum se vor întocmi hîrtiile, cum se vor găsi soluţii, nu cum se vor căuta justificări, cum se vor obţine rezultatele, nu cum se vor motiva deficienţele.

Aşa cum s-a subliniat şi la recenta Consfătuire de lucru de la C.C. al P.C.R. pe probleme ale activităţii din economie, trebuie luate toate măsurile necesare pentru ca sarcinile de plan să fie îndeplinite la toţi indicatorii **încă din prima lună a anului 1989.** Faptul că sesiunile consacrate dezbaterii sarcinilor economice se desfăşoară acum, în primele decade ale anului, înlesneşte ca, şi din punctul de vedere al organizării, al coordonării locale, să se ia din vreme toate măsurile ce se impun pentru îndeplinirea prevederilor de plan.

Dezbaterea şi adoptarea sarcinilor privind dezvoltarea agriculturii trebuie să aibă în centrul atenţiei obiectivul ca în anul în curs să se obţină **cele mai bune recolte de pînă acum.** Or, asemenea recolte implică întărirea considerabilă a disciplinei şi calităţii muncii în agricultură, executarea întocmai şi, la timp a lucrărilor agricole, participarea fără excepţie a locuitorilor satelor la desfăşurarea principalelor campanii, la prestarea tuturor muncilor necesare. Se ştie ce rol important au consiliile populare, birourile lor executive, primarii, deputaţii pentru asigurarea ordinii şi calităţii în lucrarea pămîntului, în toate sectoarele agriculturii. Recoltele de vîrf vor dovedi, trebuie să dovedească, faptul că organele democratice ale puterii şi administraţiei de stat din comune şi oraşe agroindustriale, precum şi ale judeţelor, îşi exercită cu eficienţă acest rol.

Bineînţeles că recoltele înalte nu constituie un scop în sine, roadele trebuie să intre în circuitul economic naţional. Aşa cum s-a subliniat la recenta Consfătuire de lucru de la C.C. al P.C.R., în anul trecut s-au manifestat neajunsuri privind **îndeplinirea în întregime a obligaţiilor contractuale pentru fondul centralizat al statului.** Sesiunile consiliilor populare se desfăşoară în perioada de încheiere a contractelor cu unităţile agricole şi cu populaţia pentru livrarea de produse agroalimentare la fondul de stat. Este un bun prilej ca sesiunile să analizeze pe viu, concret, cu adevărat spirit revoluţionar, cum se desfăşoară aceste contractări. Nu de cifre aride şi procente sterile e vorba, ci de analiza directă a atitudinilor, a mentalităţilor faţă de această problemă. Este un domeniu în care, în unele părţi, formalismul face loc voluntarismului. Or, este clar că toate contractele, cu toţi producătorii şi deţinătorii de pămînt şi animale de producţie, la toate produsele, trebuie încheiate acum, la nivelul prevederilor planului, aplicînd ferm legea.

O altă sarcină stringentă constă în **îndeplinirea integrală a planului de locuinţe** pe acest an, concomitent cu realizarea, suplimentar, în primul semestru a apartamentelor restante din 1988. E bine să se **arate deschis în sesiuni că unele unităţi de construcţii şi chiar unele consilii populare îşi făcuseră o a doua natură din obişnuinţa de a raporta de la un an la altul anumite prevederi** în ceea ce priveşte executarea construcţiilor noi. În dezbaterile ce au loc în prezent trebuie să fie ferm combătută această practică, mentalitatea delăsătoare care o alimentează, precum şi cauzele directe, în primul rînd de neorganizare judicioasă a muncii, care determină restanţele.

După cum s-a anunţat, din acest an se trece la elaborarea planurilor de dezvoltare economico-socială pe judeţe, oraşe şi comune într-o asemenea modalitate încît fiecare localitate, fiecare judeţ să aibă perspectiva precisă a dezvoltării, atît a potenţialului economic, cît şi a condiţiilor mereu mai înalte de viaţă şi civilizaţie pentru toţi locuitorii. În fapt, se insuflă şi în această privinţă un spirit nou stilului de muncă al consiliilor populare, vizînd cu prioritate una din cele mai importante trăsături ale activităţii acestor organe: **legătura strînsă, nemijlocită, multilaterală cu masa cetăţenilor.**

Se ştie că înaintarea societăţii noastre spre culmi tot mai înalte de civilizaţie şi progres depinde de munca plină de abnegaţie a întregului popor. Acest adevăr, forţa lui de convingere trebuie să străbată dezbaterile democratice care au loc în viaţa localităţilor acum, la început de an.

S. ANDON

Cura balneară profilactică activă în staţiuni

Cunoscutele staţiuni **Felix, Eforie Nord, Mangalia, Herculane, Călimăneşti-Căciulata, Sovata, Buziaş, Vatra Dornei, Tuşnad, Slănic Moldova** dispun de toate condiţiile pentru O CURĂ BALNEARĂ PROFILACTICĂ ACTIVĂ. Aceasta înseamnă: kinetoterapie (cură de teren, gimnastică medicală, înot, practicarea jocurilor sportive, drumeţie); proceduri fizicale termic contrastante (duşuri scoţiene, afuzuni, băi parţiale alternante).

CURA BALNEARĂ PROFILACTICĂ ACTIVĂ se poate face cu foarte bune rezultate şi în această perioadă a anului, iar biletele se pot obţine pe o durată de 7, 14 sau 21 de zile.

Informaţii şi bilete la agenţiile oficiilor judeţene de turism şi ale I.T.H.R. Bucureşti.

În fotografie: aspect din staţiunea Felix

Specialistul competent este recomandat de producţiile mari

VIAŢA DE PARTID

în C.U.A.S.C. Santău, judeţul Satu Mare

Pe terenurile C.U.A.S.C. Santău, lupta pentru a „smulge" pămîntului recolte cît mai bogate este mai aprică, solicită — aşa cum ne spune organizatorul de partid Gheorghe Grif — „aliaţi de nădejde". Tocmai de aceea la întîlnirile biroului de coordonare a activităţii politico-organizatorice de partid, la celelalte acţiuni organizatorice din cadrul consiliului unic agroindustrial se pune temei pe marea capacitate de iniţiativă şi acţiune a specialiştilor, de folosirea din plin a cuceririlor ştiinţei şi tehnicii agricole înaintate.

Răspund realizările concret forţelor existente?

Întîmplarea face ca pe secretarul comitetului de partid al oraşelului agroindustrial Tăşnad, Cornel Pereni, să-l întîlnim la marginea localităţii, consultîndu-se şi acţionînd concret, împreună cu iniţiva specialişti, pentru extindere a unor sere, valorificînd mai bine o sursă de apă geotermală. Această îngemănare a muncii activistului de partid cu cea a specialistului — în multe cazuri el însuşi activist de partid — este semnificativă pentru transformările înnoitoare din agricultura României. Ea ilustrează una dintre tezele subliniate cu pregnanţă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, care a arătat, în repetate rînduri, că specialiştii, toţi intelectualii de la sate au un rol determinant în înfăptuirea cerinţelor noii revoluţii agrare, în aplicarea largă a ştiinţei în toate sectoarele producţiei agricole.

Care este potenţialul de care dispune în această privinţă C.U.A.S.C. Santău? Iată rezultatul investigaţiei noastre: totalul indică 72 ingineri agronomi, zootehnişti, horticultori şi mecanici, 14 medici veterinari, aproape 80 de tehnicieni, cărora li se adaugă un mare număr de economişti, medici, profesori etc. Acest important potenţial — cuprins în marea sa majoritate în activul de partid — este folosit atît la nivelul biroului de coordonare şi al celui executiv al C.U.A.S.C., cît şi la cel al comitetelor de partid din comune şi unităţi pentru desfăşurarea unor multiple acţiuni politico-organizatorice: analize la faţa locului asupra activităţii desfăşurate şi îndeplinirii măsurilor adoptate anterior, schimburi de experienţă operative, cu accent deosebit pe folosirea metodelor agrozootehnice care au dat cele mai bune rezultate, mobilizarea forţelor, îndeosebi în momentele de vîrf ale campaniilor ş.a.

Asadar, o paletă largă de acţiuni, de preocupări privind folosirea specialiştilor în munca politico-organizatorică. Unele dintre acestea sînt desfăşurate cu stăruinţă şi continuitate, altele — aşa cum se va vedea — nefinalizate pe măsura posibilităţilor. Această inconsecvenţă explică şi „unele rezultate sub posibilităţi" despre care ni s-a relatat la comitetul judeţean de partid şi pe care aveam să le identificăm şi noi în teren.

Argumentele activităţii politice

E necesar să facem de la bun început precizarea că cea mai mare parte a specialiştilor din consiliu sînt membri de partid, că ei activează în toate cele 41 de organizaţii de bază, mulţi avînd, totodată, sarcini de răspundere în conducerea unităţilor şi fermelor agricole. Numeroase exemple dovedesc că pasiunea lor în muncă, eforturile, competenţa şi spiritul revoluţionar rodesc bogat. Astfel, una dintre acţiunile iniţiate de biroul de coordonare a activităţii politico-organizatorice de partid, şi anume aceea a creării în fiecare unitate a loturilor demonstrative, a fost larg îmbrăţişată de specialişti. Organizate ştiinţific şi folosite pentru însuşirea şi răspîndirea metodelor ştiinţifice, aceste loturi au devenit o eficientă şcoală a recoltelor bogate. De pildă, la cultura grîului loturile au demonstrat „pe viu" atît însemnătatea efectuării la timp şi la un înalt nivel calitativ a fiecărei lucrări, cît şi randamentul superior al unor soiuri în funcţie de condiţiile pedoclimatice specifice. Concluziile dobîndite au fost folosite ca argumente ale muncii desfăşurate de organizaţiile de partid din C.U.A.S.C. Răspîndirea experienţei înaintate a făcut ca în 1988 producţia medie de grîu la hectar să fie cu peste 900 kg mai mare decît în anul precedent.

În cadrul acestor creşteri se disting şi cîteva realizări deosebite. La cooperativa agricolă de producţie Tăşnad, ferma nr. 1, condusă de inginerul Ioan Bocşa, a obţinut, în acelaşi răstimp, o creştere a producţiei medii de grîu de 2 200 kg la hectar. Nu-i deloc lipsit de importanţă faptul că ing. Ioan Bocşa este şi secretar al comitetului de partid din C.A.P. Rezultatul dobîndit „dă greutate" cuvîntului pe care-l rosteşte ca activist de partid, întăreşte, cu puterea exemplului, activitatea sa politică, îi sporeşte prestigiul în faţa oamenilor. Asemenea „argumente concrete" ale muncii politice desfăşurate de către cadrele de specialitate pot fi întîlnite şi la cooperativele agricole de producţie din Chereuşa şi Pir, din Becheni şi Santău, din Săuca, Cehal şi Săcăşeni.

Cînd diferă stilul de muncă şi rezultatele sînt diferite

Inginerul Iacob Izvorean, secretar al comitetului comunal de partid Santău, este un om care cumpăneşte lucrurile în profunzime. El se arată deosebit de preocupat de „rezultatele sub posibilităţi", puse în evidenţă în analizele din cadrul consiliului unic agroindustrial, atribuindu-le, în primul rînd, felului în care muncesc specialiştii, „oamenii care au răspunderea directă":

— Iată, în cuprinsul comunei noastre, ferma nr. 2, Chereuşa, a I.A.S.-ului, condusă de ing. Anton Gozner, membru al biroului organizaţiei de bază, a obţinut la soia cu aproape 1 000 kg mai mult la hectar faţă de două ferme vecine, conduse de ing. Ioan Pop şi ing. Carol Rozs. Desigur, n-am trecut cu vederea peste această situaţie, pe care am analizat-o în comitetul comunal de partid. Dacă în condiţii identice rezultatele sînt atît de deosebite, aceasta se datoreşte unor grave neajunsuri în organizarea şi desfăşurarea lucrărilor, de care se fac vinovaţi specialiştii respectivi. În ce ne priveşte, am tras toate concluziile, fiind hotărîţi să exercităm **mai ferm şi mai operativ controlul de partid,** pentru a preveni asemenea situaţii.

Din păcate, nu toţi activiştii de partid din cadrul C.U.A.S.C.-ului reuşesc să aibă o atitudine responsabilă, combativă. Astfel, încercînd să descifrăm împreună cu ing. Viorel Cazan, secretarul comitetului de partid din I.A.S., cauzele unor rămineri în urmă în activitatea specialiştilor, acesta a „plutit" în generalităţi, n-a reuşit să meargă la „rădăcina" stărilor de lucruri pe care, de fapt, a dovedit că nici nu le cunoaşte în esenţa lor. Tot aşa după cum — în mod cu totul paradoxal! — nu a vădit o concepţie clară despre specificul muncii de partid, răspunzînd cam astfel tuturor întrebărilor noastre: „aşa cum a hotărît direcţia", „situaţia e cunoscută mai bine de director", „controlez zilnic împreună cu conducerea" etc. Cum stăm, în această situaţie, cu conducerea de către partid a întregii activităţi, cu îndrumarea şi controlul de partid?

În primul şi în primul rînd — pregătirea oamenilor

În unele dimineţi mai calde de iarnă, în livezile asociaţiei economice intercooperatiste pomicole din Santău pot fi văzuţi oameni adunaţi în jurul directorului unităţii, inginerul Mircea Cădar. Aici, între pomi, se desfăşoară aplicaţiile practice ale cursului de pomicultură. Aici, cu foarfecele de tăiat în mînă, se învaţă. Şi învăţătura este cu atît mai necesară cu cît în această zonă n-a existat tradiţia cultivării pomilor „în masiv". Iar în unele seri, oricît de geroase şi de viscolite ar fi, comuniştii din satul Chereuşa se adună în jurul aceluiaşi inginer, Mircea Cădar, propagandist în cadrul învăţămîntului politico-ideologic. El însuşi om din partea locului, care ştie la nevoie să pună mîna şi pe sapă, inginerul comunist înţelege să-şi facă pe deplin datoria de specialist, de membru al comitetului comunal de partid, dezvoltînd necontenit averea obştii, crescînd necontenit oameni.

Exemplul său nu e singular în cadrul C.U.A.S.C. Santău. Doi specialişti, comuniştii Ludovic Ghenc şi Bodony Tiberiu, şefi de fermă în I.A.S., se numără printre creatorii unei renumite linii ameliorate de ovine, „Merinosul de Transilvania". O muncă stăruitoare, devotată, desfăşurată pe parcursul multor ani, îşi arată roadele. Dar, totodată, şcoala producţiei s-a dovedit o şcoală în care, lîngă cei doi specialişti, cresc oameni. Odinioară simpli muncitori zootehnişti, tinerii Fejes Alexandru şi Ioan Crişan au învăţat carte bună şi au dobîndit educaţie bună, au fost primiţi în partid, iar după ce au obţinut diplomele de ingineri li s-au încredinţat conducerile unor importante unităţi.

Discutînd cu activiştii de partid, cu specialiştii din consiliul unic, pe lîngă unele realizări, am deslușit şi destule posibilităţi insuficient folosite.

Şi pe ogoare unirea eforturilor hotărăşte rezultatele

În discuţiile la care ne-am referit au dominat expresiile: „în ferma mea", „în C.A.P.-ul meu", „în comuna mea" — cei cu care am stat de vorbă evitînd sau neputînd să aibă o privire de ansamblu despre desfăşurarea treburilor din consiliul unic. Situaţia aceasta, pe care am putea-o denumi „fiecare pe tarlaua lui", nu corespunde principiilor de organizare a C.U.A.S.C.-urilor şi se datoreşte atît puţinătăţii, cît şi slabului ecou al acţiunilor care antrenează toate organizaţiile de partid şi toţi specialiştii din consiliu. Oare n-ar putea fi mai vii, mai pasionante, mai eficiente schimburile de idei, de experienţă, de metode care au dus la rezultate bune? Oare nu ar trebui adoptată o atitudine mai fermă, mai combativă, cu un caracter mai larg de masă faţă de lipsurile care dau înapoi întregul C.U.A.S.C.? S-ar putea porni de la o realitate concretă, aceea a unor gazete de perete cu articole prăfuite, învechite, neinteresante, cu preocuparea de a face din acest mijloc de propagandă un instrument eficient al muncii în care cuvîntul calificat şi combativ al comuniştilor, al specialiştilor să determine schimbări şi înnoiri pe măsura cerinţelor. Rezultate mai bune pot determina şi organizarea temeinică a schimburilor de experienţă, a dezbaterilor, a propagandei agricole, a activităţii cultural-educative.

Revenind la ideea de la care au pornit aceste rînduri, reiese că trebuie să se manifeste tot mai puternic rolul organizator al consiliului unic, al organelor şi organizaţiilor de partid în unirea eforturilor, în folosirea deplină a potenţialului material şi uman — şi în primul rînd a specialiştilor —, în scopul ridicării producţiilor agricole la nivelul cerinţelor noii revoluţii agrare. La urma urmelor, întreaga eficienţă a muncii politico-organizatorice este probată la cîntarul recoltei, al producţiilor obţinute. Iar în C.U.A.S.C. Santău aceste recolte, aceste producţii pot trage mult mai greu la cîntar şi prin mai buna folosire a potenţialului specialiştilor.

Gh. ATANASIU
Octav GRUMEZA

Oameni obişnuiţi

INSEMNĂRI

— Ce desenezi — îl întreb.

— Un om de sărbătoare.

— Cum adică un om de sărbătoare....?

— Un om care locuieşte pe hîrtie, adică.

— Dar de ce de sărbătoare?

— Pentru că trăieşte numai pe hîrtie, nu e ca în viaţă. Înţelegi?

Cred că da... Oare, înţeleg? Băieţelul zîmbeşte neîncredător. Nu prea e sigur că am priceput. Apoi se adînceşte tărăşi în lucru, cu toată seriozitatea.

Mă uit pe fereastră. Afară, pluteşte presimţirea ninsorii. În Grădiniţa nr. 27 a întreprinderii „Înfrăţirea" din Oradea copiii desenează.

În ziua aceea, copiii tocmai terminaseră lecţia intitulată tulburător „De ce ninge?".

— De ce ninge? — nu mi-am putut reţine curiozitatea.

Mi-au răspuns cîteva zeci de glasuri, încărcate de aplomb „ştiinţific":

— Pentru că e iarnă...

Învăţătoarea le-a aruncat priviri deznădăjduite:

— Şi explicaţia cu condensarea vaporilor de apă...?

Ce vor fi făcînd ei, dragii de ei?... Unii sînt astăzi şcolari, desigur. Alţii se pregătesc pentru a deveni...

De ce mi-am reamintit tocmai de ei, cînd de la întîlnirea noastră s-au scurs doi ani?

Iată de ce. Îi instruim, îi educăm, îi învăţăm fel de fel de lucruri utile pe copiii noştri — despre acest adevăr s-a vorbit, încît a devenit un fapt comun. Nu s-a vorbit însă îndeajuns despre faptul că, la rîndul nostru, învăţăm multe, nebănuite lucruri de la copiii noştri.

Părinţii micilor mei interlocutori — oameni ai muncii la întreprinderea „Înfrăţirea" din Oradea, obiectiv economic de interes republican — mulţi dintre ei autorii şi realizatorii în practică ai celulei flexibile — o noutate tehnică pe vremea aceea în întreprindere — oamenii cu bucurii şi necazuri, senini şi îngînduraţi — sînt, aşa după cum au încercat ei înşişi să-mi demonstreze, oameni obişnuiţi. Tot ceea ce au realizat au realizat cu trudă; dezvoltarea fără precedent pe care a cunoscut-o întreprinderea lor în ultimul interval de timp — e preţul muncii neobosite, ea s-a realizat treptat, firesc. Sînt oameni obişnuiţi, nu oameni de sărbătoare. Aceştia din urmă nu există — aşa cum m-a învăţat un prunc din grupa mare — decît pe hîrtie.

Multe ne învaţă copiii; ne învaţă cum să-i iubim. Ne obişnuiesc cu ideea emoţionantă a dăinuirii noastre prin ei.

De cîte ori asistăm la ceremonia emoţionantă a unei căsătorii, privindu-i pe tinerii care urmează să intre în viaţa de familie, îmbrăţişîndu-i, adresîndu-le felicitări, le urăm — conform unui străvechi obicei românesc — casă de piatră şi cît mai mulţi urmaşi sănătoşi şi frumoşi, care să le poarte numele cu cinste.

Nu ne putem imagina lumea fără copii, pentru că nu ne putem imagina fără viitor. Nouă, oamenilor cei de toate zilele, copiii ne sînt marile sărbători.

Ne odihnim, după o zi de muncă intensă, privindu-i.

Darul acesta care ni s-a dat ca să-l putem, la rîndul nostru, dărui — viaţa, într-un cuvînt — trebuie cu sfinţenie păstrat, ocrotit cu grijă.

— A asista naşterea unei noi vieţi, a unui copil e o meserie. Dar mai mult decît o meserie este şi trebuie să fie o vocaţie; este, sub raport uman, un privilegiu, îmi spunea, la 1 ianuarie, doctoriţa Mihaela Trăilescu Dura, şefa primei gărzi a anului în maternitatea „Polizu" din Capitală.

Pentru medicul obstetrician, de gardă, pentru colegii săi, prima zi a anului a fost o zi obişnuită de muncă.

— Naşterea fiecărui copil — continuă interlocutoarea mea — este, fără îndoială, o sărbătoare. Se poate spune deci că noi avem multe, foarte multe sărbători în decursul unui an. Fiecare copil reprezintă pentru părinţii săi şi pentru noi, specialiştii, un dar. Munca ne este astfel, în chip emoţional, răsplătită. Un nou născut este o generoasă cumpănă în viaţa fiecărei familii; ca un an nou în viaţa fiecărui om. El oferă certitudini, materializează speranţe...

Constructorii de mîine ai socialismului şi comunismului, copiii de astăzi se formează acum în spiritul muncii, al adevărului, al dreptăţii. Sînt formaţi de către noi toţi, de aceşti oameni obişnuiţi — părinţi, bunici, educatori, beneficiind de minunate condiţii de creştere şi afirmare — oferite şi garantate de partidul şi statul nostru. Sînt însuşi semnul încrederii noastre în viitor, semnul optimismului cu care scrutăm timpul spre orizontul mileniului III.

Lelia MUNTEANU

OBIECTIVE ŞI SARCINI ECONOMICE PRIORITARE

DE ASTĂZI ÎNCEPE RECENSĂMÎNTUL ANIMALELOR DOMESTICE

Acţiune de mare importanţă în sprijinul programelor de dezvoltare a zootehniei

Astăzi, 20 ianuarie, ora 8 dimineaţa, în întreaga ţară începe recensământul animalelor domestice, acţiune de însemnătate deosebită pentru fundamentarea corespunzătoare a măsurilor tehnico-organizatorice destinate dezvoltării puternice a zootehniei şi creşterii continue a productivităţii şi eficienţei acestui important sector, avînd ca obiectiv stabilirea, prin numărarea la faţa locului, a efectivelor de bovine, porcine, ovine, caprine, cabaline, iepuri de casă, animale cu blană din crescătorii, păsări şi familii de albine existente pe raza comunelor, oraşelor, judeţelor, pe întreg teritoriul ţării. Pentru a se putea obţine informaţii precise referitoare la efectivele reale de animale, pe specii şi grupe de vîrstă, sex şi destinaţie economică, existente în momentul recensămîntului, precizăm, moment unic pentru toată ţara, deţinătorii de animale — unităţile agricole de stat şi cooperatiste, asociaţiile economice cu profil zootehnic, gospodăriile populaţiei —, dar şi personalul care efectuează numărătoarea şi înregistrarea animalelor au o serie de îndatoriri, precizate în Decretul Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, din ianuarie 1982, privind efectuarea recensămîntului animalelor domestice, pe care le vom prezenta în esenţa lor în rîndurile ce urmează.

Obligaţiile deţinătorilor de animale

— Să declare corect numărul de animale pe care-l deţin şi să înlesnească comisiilor de recensământ numărarea acestora la faţa locului, aducîndu-şi în acest fel o contribuţie însemnată la reuşita deplină a acţiunii ;

— Să autentifice prin semnătură în ultima coloană a formularelor, special rezervată, înregistrarea reală şi încadrarea corectă pe grupe de vîrstă şi sex a animalelor pe care le deţin ;

— În vederea cuprinderii în totalitate în recensămînt a animalelor care nu se află în momentul înregistrării la domiciliul proprietarului, acesta este obligat să declare atît numărul lor, cît şi localităţile unde se găsesc.

— Deţinătorii de animale sînt obligaţi să permită şi să înlesnească personalului ce efectuează recensămîntul şi organelor de control să verifice la faţa locului realitatea datelor declarate.

Obligaţiile personalului care efectuează recensămîntul

— Să înregistreze corect animalele aparţinînd unităţilor agricole de stat şi cooperativelor agricole de producţie la ferme, iar cele din gospodăriile populaţiei la domiciliul proprietarului ;

— Să viziteze în mod obligatoriu fiecare unitate agricolă socialistă, fiecare gospodărie, oriunde se găsesc animale ;

— După declararea de către proprietari a animalelor aflate în gospodăriile populaţiei, să verifice cu cea mai mare atenţie exactitatea datelor declarate, prin numărătoare la faţa locului ;

— Vor înscrie datele obţinute în formularele de recensămînt numai după identificarea şi numărarea animalelor ;

— După efectuarea înregistrărilor, lucrătorii care execută această operaţie vor înmîna proprietarului o declaraţie de recenzare, în care va fi înscris numărul de animale pe specii din formularul de recensămînt ;

— În cazul în care o parte din animale sau toate se află în altă parte decît la domiciliul stabil al proprietarului, recenzorii sînt obligaţi ca, după identificarea şi verificarea existenţei animalelor în localităţile respective, să le înregistreze în comuna unde acesta îşi are reşedinţa ;

— Pentru înregistrarea animalelor care se află în zonele greu accesibile din afara localităţilor — sălaşuri, în cîmp, în păduri, pe terenurile îndiguite — precum şi a animalelor aflate în trashumanţă, echipele special constituite în acest scop au datoria să acţioneze cu toată răspunderea şi exigenţa pentru a obţine şi consemna date reale ;

— Recenzorii vor lua măsurile ce se impun pentru înregistrarea simultană şi cu cea mai mare exactitate şi a animalelor aflate în curs de transport feroviar, auto sau naval, a animalelor din tirguri şi oboare, precum şi a celor în situaţii de excepţie.

Acţiune de interes naţional, recensămîntul animalelor domestice trebuie să se desfăşoare în acest an la un nivel calitativ superior. În vederea efectuării în cele mai bune condiţii a lucrărilor de înregistrare, în întreaga ţară au fost făcute din timp pregătiri temeinice, s-a desfăşurat o intensă activitate de popularizare, încît toţi deţinătorii de animale să-şi cunoască bine îndatoririle ce le au de a declara cu exactitate ce număr de animale deţin şi de a sprijini activitatea personalului care efectuează recensămîntul, îndeplinindu-şi în acest fel o înaltă îndatorire cetăţenească.

În vederea bunei desfăşurări a recensămîntului este necesar ca, încă din momentul declanşării lucrărilor, toate comisiile teritoriale, împreună cu consiliile populare să desfăşoare, pe întreaga perioadă a înregistrărilor, o intensă activitate de îndrumare şi control atît în unităţile socialiste, cît şi în gospodăriile populaţiei, spre a asigura pretutindeni aplicarea întocmai a prevederilor legale.

În această perioadă de intensă activitate, organele şi organizaţiile de partid de la sate au datoria de mare răspundere de a îndruma şi sprijini îndeaproape comisiile de recensămînt, întreg personalul care participă la această acţiune, astfel încît aceştia să desfăşoare o muncă rodnică, într-un spirit de înaltă exigenţă şi responsabilitate, pentru cunoaşterea cu exactitate a acestei preţioase avuţii naţionale — condiţie esenţială pentru stabilirea celor mai bune măsuri ce vor fi luate în continuare în vederea dezvoltării zootehniei şi creşterii nivelului de trai al poporului.

ÎN ÎNVĂŢĂMÎNTUL AGROZOOTEHNIC DE MASĂ

Experienţa şi tehnologiile avansate — temeinic însuşite!

Un real interes pentru buna organizare şi desfăşurare a învăţămîntului agrozootehnic de masă l-am putut constata în cadrul unui sondaj întreprins în cîteva unităţi agricole din judeţul Hunedoara. Într-un număr de 505 cercuri sînt cuprinşi aproape 23 300 cursanţi, care se întîlnesc săptămînal pentru a asculta şi a dezbate lecţii concrete legate de specificul şi de urgenţele activităţilor din fiecare unitate.

Concret, despre tehnica irigării culturilor

Pentru C.A.P. Rapoltu Mare, de exemplu, o primă şi cea mai importantă preocupare o reprezintă organizarea activităţii pe terenurile care în acest an vor beneficia de irigaţii. Recoltele realizate anul trecut, după cum ne spune inginerul-şef al unităţii, Cornel Tărăpoancă, au dat măsura muncii depuse de cooperatori şi de specialişti. S-au realizat 5 200 kg orz la hectar, peste 4 000 kg grîu, peste 8 000 kg porumb boabe la hectar şi 54 000 kg sfeclă, în condiţiile unui an cu puţine precipitaţii. Pămîntul bine muncit, respectarea tuturor verigilor tehnologice pot conduce la obţinerea unor recolte şi mai mari dacă şi natura ar fi mai darnică. Iată însă că, începînd de anul acesta, capriciile naturii vor influenţa mai puţin producţiile. Au fost terminate lucrările de amenajare a sistemului de irigaţii pe 760 hectare, astfel că toate tehnologiile de lucrare a pămîntului, altele decît cele în condiţii neirigate, trebuie bine însuşite de cooperatori. Aceasta a şi fost de fapt tema lecţiei a 5-a de la cercul de învăţămînt: „Modul de folosire a sistemului de irigaţii la cultura cartofului, a porumbului şi a sfeclei de zahăr".

Un mare număr de cooperatori, instalaţi într-o cameră spaţioasă, urmăreau, în faţa unor planşe, explicaţiile inginerului-şef. Punctul de documentare, pregătit cu grijă pentru fiecare lecţie care trebuie să aibă un conţinut mai teoretic, este, după cum ne spune şi preşedinta cooperativei, Florica Ţicoe, întotdeauna bine... documentat cu planşe şi grafice care să ajute la înţelegerea temei predate. În cazul de faţă, argumentele inginerului-şef pentru obţinerea în acest an a celor mai mari producţii erau, fireşte, numai teoretice, dar suficient de documentate şi convingătoare. Lecţia aceasta va fi reluată, cînd timpul o va permite. În acest an, cooperatorii de la Rapoltu Mare şi-au stabilit obiective îndrăzneţe : 20 de tone de porumb la hectar, peste 60 de tone la hectar la sfecla de zahăr, producţii mari de cartofi (pe 120 hectare) şi de legume. Toate posibil de realizat în condiţiile unei irigări perfecte. Şi lecţia a avut, în cele din urmă, şi o parte aplicativă, cursanţii urmărind în mod practic cum se fac corect îmbinările ţevilor şi aripilor de ploaie pentru evitarea risipei de apă şi a formării „bălţilor" care, în loc să ajute, dăunează culturilor.

Legumicultura se învaţă numai din practică

La Asociaţia economică intercooperatistă cu profil legumicol din comuna Sintandrei, într-una din serele inginera Viorica Ardeleanu explica celor 72 de cursante, muncitoare permanente ale unităţii, în cadrul celei de-a doua teme : „Modul de pregătire a răsadurilor de castraveţi, repicatul şi tratamentul culturilor". Explicaţiile erau însoţite de demonstraţii practice executate de două muncitoare cu o mai bogată experienţă. Tot aşa s-a procedat şi la prima lecţie în cadrul căreia, după cîteva explicaţii teoretice ale propagandistei, şefa fermei numărul unu de legume, s-a trecut în mod practic la pregătirea terenului din sere, dezinfecţia solului şi a scheletului interior. Aici, după cum ne confirma şi directorul unităţii, ing. Ion Călinman, întregul program al învăţămîntului agrozootehnic are un caracter de predare practică a tuturor tehnologiilor legate de cultivarea legumelor în sere şi în cîmp, la fermele pentru producerea seminţelor, ca şi în ferma pomicolă. Rezultatele economice bune obţinute în anul 1988 la o producţie-marfă în valoare de peste 27 milioane lei atestă faptul că, an de an, specialiştii şi muncitorii permanenţi sînt preocupaţi de pregătirea lor profesională, de aplicarea, cu rezultate bune, a celor mai noi tehnologii de producere a legumelor timpurii din cele 12 hectare de sere, ca şi din cîmp.

Sub semnul improvizaţiei sînt şi... producţiile

În aceeaşi comună cunoaştem însă şi un alt mod de a înţelege cerinţele şi importanţa învăţămîntului agrozootehnic. La C.A.P. Sintandrei erau adunaţi vreo 20 de oameni veniţi la ora de învăţămînt. Cu toţii erau îngrijitori din sectorul zootehnic. Sala în care s-au adunat avea scris pe uşă „casierie". Desigur, faptul stîrneşte ilaritate, zîmbete, dar gazdele noastre, preşedintele C.A.P. Sintandrei, Ocoş Aronim, şi inginera-şefă a unităţii, Maria Neculai, înţelegîndu-ne uimirea pentru modul în care au ales, probabil la întîmplare, locul de desfăşurare a lecţiei, s-au simţit datori să explice că regulă toate cursurile se ţin la şcoală, într-o sală, dar de data aceasta... S-au prezentat cîteva diapozitive care au însoţit o expunere a şefului de fermă, ing. Blaga Ignat, despre rasele de animale. Desigur, poate pentru îmbogăţirea cunoştinţelor crescătorilor din ferma zootehnică era utilă o astfel de lecţie generală, fără raportări directe la ceea ce se face în ferma zootehnică a unităţii din Sintandrei. Dar oare preşedintelui, şefului de fermă şi chiar inginerei-şefe le sînt străine problemele cu care se confruntă zootehnia unităţii ? Poate că dintre toţi cei prezenţi la această... lecţie de cum nu trebuie tratat învăţămîntul agrozootehnic s-ar fi găsit destui care să vină cu idei şi soluţii de a face din zootehnie un sector aducător de venituri. Punînd în faţa oamenilor, a cursanţilor, a celor care îşi desfăşoară activitatea de fiecare zi în zootehnie întrebări legate strict de munca lor, poate se găseau şi multe răspunsuri care să promită o schimbare radicală a situaţiei. Anul trecut, laptele s-a realizat cu un preţ de cost ridicat pentru că într-o zonă cu valoroase păşuni, cele 354 de vaci cu lapte au fost hrănite tot anul la ieşle şi numai celelalte animale (tineretul taurin şi ovinele) au fost trimise la păşunat, la o distanţă de 40 km de sediul unităţii. Unitatea din Sintandrei beneficiază de o bază furajeră de 95 hectare (din care 65 ha cu lucernă şi trifoi), suprafaţă care, mai bine gospodărită şi întreţinută, ar putea să dea o producţie dublă sau chiar triplă de masă-verde din care să se facă fîn pentru perioada de iarnă. Ca în fiecare an, şi de data aceasta, după cum ne spunea preşedintele, un om cu o vastă experienţă în zootehnia unităţii, va trebui să cumpere fîn din fînetele particularilor. Directorul general al direcţiei agricole judeţene Hunedoara, prezent la discuţia noastră, prezent deci şi la lecţia agrozootehnică, ne spunea că unitatea de care discutăm deţine de 10 ori mai mult teren pentru baza furajeră decît, în medie, unităţile din judeţ. Deci în depozitele de furaje trebuiau să fie mai mult fîn, mai mult siloz, o hrană de calitate care să asigure producţii mari zootehnice.

Iată, aşadar, teme de discutat cu oameni care par mai degrabă împăcaţi cu faptul că mulg doar cîţiva litri de lapte de la o vacă hrănită cu ce se găseşte la întîmplare, decît să întreprindă acţiuni care să schimbe situaţia precară, iar veniturile lor să crească concomitent cu producţiile zootehnice.

Improvizarea lecţiei cu îngrijitorii din zootehnia cooperativei din comuna Sintandrei, ca şi locul de desfăşurare, tot improvizat, fac parte, după cîte se pare, dintr-o „concepţie" comună cu ceea ce se întîmplă în zootehnia de aici, căreia într-un fel tot improvizaţie putem să-i spunem. Prezenţa în unitate, împreună cu noi, a directorului direcţiei judeţene ar putea să însemne momentul final al tuturor improvizaţiilor la cooperativa din Sintandrei şi nu numai în organizarea învăţămîntului agrozootehnic.

Petre CRISTEA

Unii învaţă, iar alţii... mimează

În unităţi agricole din judeţul Hunedoara

CUM POATE SPORI APORTUL INFORMATICII LA MODERNIZAREA PRODUCŢIEI ?

Tehnica de calcul şi cerinţele majore ale economiei

Pornind de la cerinţele dezvoltării intensive a economiei, conducerea partidului a iniţiat realizarea, în toate unităţile economico-sociale şi în toate domeniile, a unor programe de modernizare a proceselor de producţie şi de perfecţionare a organizării muncii pe baza aplicării celor mai noi cuceriri ale cercetării ştiinţifice, a introducerii celor mai avansate tehnologii, inclusiv a tehnologiilor informatice.

Industria românească produce în prezent o gamă relativ largă de echipamente de calcul, bazîndu-se în proporţie de peste 90 la sută pe cercetare proprie. Echipamentele româneşti din categoria minicalculatoarelor şi microcalculatoarelor sînt performante, competitive pe plan mondial şi se bucură de o foarte bună apreciere din partea beneficiarilor, ceea ce a determinat an de an o creştere semnificativă a solicitărilor, care depăşeşte de cîteva ori oferta întreprinderilor producătoare de asemenea echipamente. Această „stare de spirit" imbucurătoare pentru economia noastră dovedeşte experienţa, pe ansamblu pozitivă, existentă în introducerea tehnologiilor de prelucrare electronică a datelor în diverse aplicaţii, dar — ridic o primă problemă importantă — consider că **este necesar ca, în primul rînd, volumul producţiei de echipamente de calcul să crească în corelaţie cu cerinţele actuale şi de perspectivă ale economiei noastre naţionale**, iar în ceea ce priveşte structura nomenclatorului de produse ale tehnicii de calcul, accentul în producţie trebuie pus pe sortimentele care oferă funcţiunile solicitate de aplicaţiile beneficiarilor la minim de cost : **microcalculatoare** (inclusiv industriale şi cele de tip profesional etc.) şi **minicalculatoare** (inclusiv industriale şi cele de mare productivitate).

De asemenea, cu toate că industria românească produce în prezent şi **echipamente periferice** pentru calculatoare (memorii externe, dispozitive de introducere şi afişare a datelor etc.), deosebit de necesare unei exploatări raţionale şi eficiente, apreciem că volumul şi, parţial, performanţele unora din echipamentele periferice produse în ţară sînt încă sub nivelul cerinţelor, constituind o strangulare importantă în momentul de faţă a dezvoltării producţiei şi utilizării eficiente a sistemelor de calcul electronic. De aceea s-ar impune elaborarea unui program special de cercetare şi fabricaţie de echipamente periferice pentru tehnică de calcul.

În continuare aş dori să mă opresc asupra domeniului **informaticii industriale**, care pune în valoare, într-un mod deosebit de eficient din punct de vedere economic, calităţile tehnologiilor electronice de prelucrare a datelor. Este vorba de utilizarea calculatoarelor electronice pentru **supravegherea şi conducerea utilajelor şi proceselor tehnologice.**

De fapt, în aceste sisteme informatice, calculatorul asigură atît supravegherea funcţionării utilajului şi a desfăşurării procesului tehnologic între anumite limite normale, cît şi comanda corelată a mai multor parametri tehnologici, astfel încît, pe baza calculului permanent al unor indicatori tehnico-economici privind desfăşurarea procesului tehnologic, să se obţină valorile optime de eficienţă economică.

Există multe exemple, inclusiv în ţara noastră, în care utilizarea calculatoarelor în supravegherea şi conducerea unor instalaţii şi procese tehnologice a condus la obţinerea unor efecte economice importante privind asigurarea unei calităţi superioare constante a produsului, creşterea productivităţii prin reducerea timpilor neproductivi, evitarea unor întreruperi în funcţionarea proceselor tehnologice, reducerea unor consumuri specifice de materii prime, materiale şi energie ş.a. La noi în ţară, asemenea aplicaţii au fost realizate în energetică, metalurgie, industria chimică, industria celulozei şi hîrtiei, transporturi feroviare, construcţii de maşini ş.a.

Totuşi, pe de o parte, nu toate aplicaţiile de informatică industrială realizate au condus la obţinerea efectelor tehnico-economice scontate, iar, pe de altă parte, ritmul de introducere a acestor sisteme în economia noastră naţională este încă lent. În cazurile în care obiectivele industriale şi soluţiile tehnice (tipul echipamentelor de calcul, funcţiile preluate de către sistemul informatic) au fost corect alese, nu s-a neglijat nici unul din multiplele aspecte de cercetare-proiectare, implementare şi exploatare ale acestor aplicaţii, a existat nu numai sprijinul, ci şi implicarea directă a specialiştilor tehnologi ai beneficiarului, inclusiv a conducerii unităţii beneficiare, rezultatele au fost pozitive, specialiştii şi instituţiile de specialitate din ţara noastră dovedindu-şi capacitatea profesională, inclusiv prin exporturi realizate de asemenea sisteme (în India, Siria, R.D.G., Irak, U.R.S.S. etc.).

În continuare însă, se impune un sprijin prioritar în realizarea şi generalizarea sistemelor informatice pentru conducerea proceselor tehnologice. În acest scop trebuie dezvoltată producţia de echipamente de calcul destinate acestor aplicaţii (mini şi microcalculatoare universale şi pentru condiţii industriale, terminale color şi alte echipamente periferice specifice) şi este necesar să se asigure coordonarea eforturilor de realizare a unor aplicaţii cu efecte tehnico-economice importante. În acest context, obligaţii revin atît **fabricanţilor de echipamente** (care ar trebui să accepte şi efectuarea unor operaţii suplimentare de fiabilizare a exemplarelor destinate aplicaţiilor industriale, conform condiţiilor de exploatare), **proiectanţilor de aplicaţii şi elaboratorilor de programe specifice** (tipizare de soluţii, elaborare de produse-program uşor generalizabile), precum şi **beneficiarilor** (implicarea celor mai buni specialişti tehnologi, pregătirea condiţiilor necesare introducerii şi exploatării corecte a sistemelor informatice de proces, inclusiv pregătirea personalului, organizarea unui service prompt pentru aceste echipamente, asigurarea unui stoc minim de piese de schimb la faţa locului).

De bună seamă, realizarea aplicaţiilor de conducere cu calculatorul a proceselor tehnologice impune exigenţe deosebite : asigurarea unor configuraţii de echipamente de calcul adaptate fiecărei aplicaţii în parte ; necesitatea elaborării programelor specifice aplicaţiei cu concursul simultan al specialiştilor tehnologi, automatişti, informaticieni ; necesitatea integrării echipamentelor de calcul şi a programelor şi efectuării de teste complexe asupra ansamblului. Or, realitatea este că această activitate de **integrare** într-un ansamblu a diferitelor componente ale unui asemenea sistem şi de **testare** a performanţelor ansamblului este frecvent neglijată, beneficiarul fiind obligat să-şi procure distinct echipamentele de calcul de la unul sau mai mulţi furnizori diferiţi, programele de bază de la un alt furnizor, iar programele aplicative să şi le comande la un institut de specialitate sau la un centru de calcul (sau şi le elaborează singur). Pentru aplicaţii mai complexe, acest mod de lucru creează mari dificultăţi beneficiarilor şi se impune ca anumite instituţii de specialitate (institute de cercetare şi inginerie tehnologică specializate, cum sînt cel de tehnică de calcul şi informatică ICSIT—TCI sau cel de automatizări — IPA sau unele centre de calcul pe ramuri industriale) să-şi asume sarcinile de furnizori de asemenea „sisteme informatice la cheie", organizînd „platforme" de integrare-testare dotate adecvat (activitate începută în cadrul ICSIT—TCI în anul 1988).

În domeniul informaticii industriale, un impact deosebit îl marchează utilizarea **microprocesoarelor**, aceste produse ale tehnologiei **microelectronice**, superminiaturizate ca dimensiuni, faţă de complexitatea funcţiunilor capabile de a le realiza de prelucrare extrem de rapidă a informaţiilor, într-o manieră **flexibilă, programabilă** conform cerinţelor fiecărei aplicaţii concrete. Nu mă refer la impactul, important de altfel, al utilizării microprocesoarelor în construcţia propriu-zisă a calculatoarelor electronice actuale, ci la impactul încorporării lor în structura utilajelor şi echipamentelor tehnologice, precum şi a unor produse finite. Iată un exemplu concret elocvent : prin reproiectarea aparatului telex, foarte cunoscut, de către o firmă din R.F.G., şi încorporarea de microprocesoare programate adecvat, s-au înlocuit 936 de piese de mecanică fină, efectele constînd în reducerea duratei de fabricaţie a aparatului de la 75,3 ore la 17,7 ore, precum şi în creşterea siguranţei în funcţionare a aparatului, reducerea gabaritului şi a consumurilor de materiale etc. În acelaşi sens putem aminti şi realizarea unor maşini-unelte moderne cu comandă numerică folosind microprocesoare, deosebit de performante în ceea ce priveşte productivitatea, flexibilitatea, precizia de prelucrare etc.

Consecinţele fenomenului de penetrare largă a microprocesoarelor în însăşi structura sistemelor şi utilajelor tehnologice, precum şi a produselor sînt în principal următoarele : o descentralizare şi o diseminare pronunţată a tehnologiei informatice prin pătrunderea tehnicii de calcul la baza structurilor industriale, automatizînd verigile primare ale acestora ; crearea de noi „utilităţi informatice", a unei noi calităţi, datorită flexibilităţii conferite de programabilitatea microprocesoarelor ; schimbarea structurii producţiei în tot mai multe ramuri industriale (a se compara ce înseamnă uzinarea unui ceas de mînă mecanic obişnuit, care are zeci de piese mecanice, faţă de uzinarea unui ceas electronic cu microprocesor încorporat, care are 4—5 piese electronice).

Amintim că microprocesoarele (în general elementele de microelectronică) se realizează pe linii tehnologice de mare complexitate, dar practic complet automatizate, în serie mare şi la un cost relativ mic, în continuă scădere.

Această capacitate potenţială foarte mare de difuzie cu efecte socioeconomice importante a determinat ca în ţările avansate din punct de vedere tehnologic microelectronica să devină o ramură „cheie", cu un rol comparabil cu cel al industriei de maşini-unelte.

În ţara noastră, în documentele elaborate de conducerea partidului sînt prevăzute dezvoltarea fabricaţiei echipamentelor de electronică industrială, a mijloacelor de automatizare şi ale tehnicii de calcul, realizarea unor noi tipuri de componente electronice profesionale cu număr sporit de elemente pe structură, de microprocesoare.

Un efect important al utilizării microprocesoarelor în structura utilajelor şi produselor este şi acela al apariţiei pentru prima dată în tehnică, în sfera schimburilor de mărfuri a unor produse care includ şi parte nefizică, de „inteligenţă" înglobată sub formă de programe ale microprocesoarelor, care pot fi uşor modificate, perfecţionate, adaptate unor noi condiţii de utilizare, fără a se modifica structura fizică a produsului. Consecinţele acestui fenomen sînt determinate de mutaţii semnificative în conceperea unor noi utilaje şi produse, în alegerea materialelor, în natura calificării profesionale.

Dintre factorii favorizanţi ai proliferării masive în industrie a microprocesoarelor aş aminti : avantaje funcţionale (funcţiuni de tip calitativ noi, flexibile), performanţe în continuă creştere, gabarite în continuă scădere, reduceri de consumuri materiale, energetice şi de manoperă pentru realizarea utilajelor şi produselor ce înglobează microprocesoare, creşterea semnificativă a productivităţii în realizarea acestor utilaje şi produse. Pe scurt, utilizarea microprocesoarelor, microelectronizarea reprezintă o resursă importantă de creştere a productivităţii şi de reducere a consumurilor, practic în toate domeniile industriale, insuficient încă pusă în valoare în economia naţională. Între factorii care frînează acest proces se cuvin amintite dificultăţile în obţinerea de microprocesoare, cerinţa unui efort iniţial, material şi uman, important pentru asigurarea fabricaţiei de componente microelectronice, inerţia proiectanţilor şi utilizatorilor, pregătirea insuficientă a cadrelor de specialişti şi lipsuri în informarea lor, necesitatea existenţei şi a unor traductoare, elemente periferice şi elemente de execuţie adecvate, standardizare redusă în domeniu. Iată de ce **s-ar impune elaborarea unui program special pentru microelectronică**, în cadrul căruia să se coordoneze eforturile din acest domeniu în sensul : stabilirii unor opţiuni şi direcţii prioritare privind utilizarea microprocesoarelor în economie şi pe această bază să se stabilească cerinţele tehnice şi necesarul de asemenea componente ; asigurării unei baze materiale adecvate ; promovării unor standarde în domeniu ; pregătirii cadrelor necesare.

Este de datoria tuturor specialiştilor şi factorilor de decizie din domeniu de a răspunde imperativelor modernizării economiei noastre naţionale, utilizării largi a tehnologiilor informatice şi microelectronice pentru asigurarea unei înalte eficienţe economice şi competitivităţii produselor realizate.

Dr. ing. Adrian DAVIDOVICIU

Imagine din secţia de fabricaţie spirale corpuri de iluminat cu incandescenţă a Întreprinderii „Romlux", din Tîrgovişte

Foto : E. Dichiseanu

Autoconducerea muncitorească

(Urmare din pag. I)

ale eficienţei sau ineficienţei actului de conducere. Din multitudinea acestora, în rîndurile de faţă prezentăm două exemple semnificative. Primul l-am desprins din discuţia cu Vladimir Oros, directorul Combinatului pentru prelucrarea lemnului din Oradea, care a pus accentul îndeosebi pe ceea ce el numea „repartizarea în timp" a gîndirii şi acţiunii diverselor categorii de cadre de conducere. În acest sens, a precizat că maiştrilor, bunăoară, ca principali organizatori şi coordonatori ai locurilor de muncă, le sînt repartizate cu precădere sarcini zilnice şi săptămînale şi cel mult cîteva pe o lună întreagă, care alcătuiesc îndeobşte portofoliul şefilor de secţii. Se înţelege, conducerii combinatului li revin în plus obiectivele de perspectivă. Fără îndoială, există o întrepătrundere a acestor sarcini, impusă chiar de analizele operaţionale zilnice şi lunare.

— Pentru asigurarea calităţii actului de conducere, sublinia interlocutorul, decisive sînt metodele ştiinţifice la care se apelează, rigoarea manifestată în aplicarea lor. Întreprinderea a ajuns la un moment dat să exporte aproape 95 la sută din producţie. Este firesc deci să stăruim asupra perfecţionării conducerii producţiei de export, a utilizării unor metode ştiinţifice care să asigure creşterea exportului şi a eficienţei acestuia, inclusiv prin optimizarea consumurilor materiale şi energetice. În acest sens s-a apelat masiv la analiza valorii. Am început să folosim metoda la produsele destinate exportului, care nu aveau o rentabilitate corespunzătoare. Începînd din acest an o utilizăm la toate produsele noi, înainte de asimilarea în fabricaţie. Pornim, de fapt, de la cerinţa ca fiecare produs nou conceput să fie bun şi pentru export. În acest scop, constituim echipe mixte formate din specialişti din proiectare şi din producţie, tehnologi, economişti, muncitori cu înaltă calificare care analizează funcţiile şi costurile aferente pentru noul produs, oferă soluţii pentru reducerea consumurilor în condiţiile menţinerii parametrilor estetici şi funcţionali ai produsului. Experienţa de pînă acum arată că aplicarea analizei valorii permite economii de materiale, energie şi timp de prelucrare de aproximativ 10 la sută.

Sînt multe alte metode utilizate, mai cu seamă din categoria celor previzionare, a studiilor de piaţă, care conferă activităţii de export mobilitate şi eficienţă. Din această strategie mereu perfectibilă, interlocutorul a insistat asupra folosirii cu bune rezultate a analizei ciclului de viaţă al produselor. În urmă cu trei ani, de pildă, se înregistra o stagnare în desfacerea pe piaţa externă a unui anumit tip de mobilă. Era un semn că produsul „îmbătrînise". S-a recurs la o testare a cererii partenerului. Au fost create mai multe variante ale aceleiaşi garnituri de mobilă. Efectul ? Triplarea livrărilor la acest produs. Şi nu e nicidecum un caz singular.

N-au fost puţini cei care, atunci cînd inginerul Ştefan Ţambaliuc, în vîrstă de nici 30 ani, a fost numit în funcţia de şef al atelierului de montaj — veriga-cheie de care depinde în cea mai mare măsură calitatea produselor ce ies pe poarta Întreprinderii de echipament hidraulic din Rîmnicu Vîlcea — au privit cu neîncredere hotărîrea consiliului oamenilor muncii al întreprinderii. O măsură insuficient gîndită luată de organul colectiv de conducere? Faptele aveau să demonstreze că această decizie s-a bazat pe o temeinică cunoaştere a capacităţii organizatorice şi tehnice de care dispune tînărul inginer. La forţa de cuprindere a sarcinilor şi de mobilizare a oamenilor — calităţi indispensabile unui conducător al proceselor de producţie în orice ierarhie — în cazul ing. Ţambaliuc se mai adaugă încă o calitate definitorie pe care a avut-o în vedere organul de conducere colectivă : aceea de permanentă căutare în universul noului tehnic şi, în acelaşi timp, de antrenare a oamenilor la acţiuni ample de creaţie tehnico-ştiinţifică. Din multitudinea exemplelor ne vom opri asupra unuia singur. La apelul adresat unităţii din Rîmnicu Vîlcea de cîteva întreprinderi electrocentrale din ţară privind executarea unor cilindri grei cu deschidere hidraulică de 8 metri, necesari la manevrarea vanelor, unii factori de conducere au răspuns că asa ceva nu este posibil de realizat. Asemenea cilindri nu execută decît cîteva firme din lume. „Şi totuşi, eu propun să încercăm" — şi-a spus părerea ing. Ţambaliuc. Împreună cu inginerul proiectant Ştefan Tomescu, tînărul conducător al atelierului a realizat documentaţia de execuţie, după care a solicitat sprijinul pentru realizarea prototipului, din partea celor mai bune formaţii de lucru ale atelierului său. Lîngă numele celor doi ingineri s-au adăugat astfel pe „emblema" reuşitei tehnice şi numele maiştrilor Gheorghe Tudor şi Marian Neacşu.

În felul acesta, Întreprinderea de echipament hidraulic Rîmnicu Vîlcea a reuşit să se înscrie printre puţinii producători din lume de cilindri de mari dimensiuni.

Faptul că pe parcursul anului trecut, ca şi în prima jumătate a lunii ianuarie din acest an nu s-a înregistrat nici un refuz sau reclamaţie din partea numeroşilor parteneri din ţară şi de peste hotare atestă, între altele, că activitatea din acest important sector este bine coordonată, că îndrumarea tehnică şi formele organizatorice asigurate de cadrele de specialişti puse să conducă procesul de montaj funcţionează în mod corespunzător, că opţiunea organului de conducere în promovarea cadrelor a fost temeinic chibzuită.

★

Faptele prezentate îndreptăţesc concluzia că rezultatele obţinute de o unitate economică depind hotărîtor de competenţa conducătorilor. Se poate afirma cu deplin temei că eficienţa unei structuri, oricît de raţional ar fi ea concepută, nu poate proveni decît dintr-o investiţie umană corespunzătoare. Să fii conducător înseamnă în fapt o profesie pe care trebuie să ştii să o exerciţi ca pe oricare altă profesie, aşezată înainte de toate pe exigenţe de ordin calitativ. Numai astfel vom putea dispune — aşa cum a cerut conducerea partidului — de cadre care, în orice împrejurări, să ştie să soluţioneze cele mai complexe probleme, să acţioneze în deplină unitate pentru înfăptuirea programelor de dezvoltare economico-socială, pentru ridicarea patriei noastre la un nou stadiu de dezvoltare.

Ioan ERHAN
Ioan LAZA
Ion STANCIU

RELAȚIA DIALECTICĂ DINTRE DEZVOLTAREA PROPRIETĂȚII SOCIALISTE ȘI AFIRMAREA SUPERIORITĂȚII NOII ORÎNDUIRI

Strălucita activitate teoretică și practică a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pune în lumină cu putere adevărul fundamental că există o interconditionare organică între eforturile pentru consolidarea și dezvoltarea proprietății socialiste pe de o parte și afirmarea pe trepte tot mai înalte a superiorității orînduirii noastre pe de alta. Dezbaterea de față își propune să analizeze această relație, să releve contribuția profund novatoare, științifică, revoluționară a secretarului general al partidului, rolul său determinant în dezvoltarea proprietății socialiste — temelie a progresului neabătut al României.

La dezbaterea organizată de redacția noastră participă prof. univ. dr. **Florin Balaure**, prof. univ. dr. **Marin Popescu**, conf. univ. dr. **Gheorghe Răboacă** de la Academia de Învățămînt social-politic de pe lîngă C.C. al P.C.R.

Prof. univ. dr. MARIN POPESCU: Datorăm secretarului general al partidului nostru argumentarea caracterului legic al instaurării proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție și a superiorității acesteia față de proprietatea privată. **„Întreaga dezvoltare a societății omenești** — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la Congresul al XIII-lea al partidului — **atestă că fiecare orînduire socială a avut și își are forma proprie de proprietate asupra mijloacelor de producție. Socialismul realizează o nouă formă de proprietate asupra mijloacelor de producție — proprietatea comună a oamenilor muncii — de stat și cooperatistă. Această formă de proprietate constituie una din legitățile fundamentale și determinante în raport cu alte legi economice obiective".**

Proprietatea socialistă stă la baza superiorității orînduirii socialiste pentru că — în opoziție cu proprietatea privată — se caracterizează prin raporturi noi care se stabilesc între oameni în legătură cu stăpînirea bunurilor, dispoziția asupra destinației acestora, utilizarea lor efectivă și însușirea rezultatelor; este incompatibilă cu exploatarea omului de către om; generează relații de colaborare și ajutor reciproc între oameni; determină apariția unor noi legi ale dezvoltării sociale specifice noii orînduiri și modificarea formelor de manifestare a legilor dezvoltării sociale cu caracter general; face posibilă reglementarea conștientă — pe bază de plan — a proceselor economice în funcție de necesitățile obiective ale societății, conduce la subordonarea față de interesele întregului popor a producției și reproducției sociale, respectiv face ca scopul întregii activități economico-sociale — așa cum preciza secretarul general al partidului nostru în expunerea din noiembrie 1988 — să-l reprezinte creșterea avuției naționale și ridicarea pe această bază a bunăstării generale a omului, asigurarea unei societăți a oamenilor muncii în care să nu existe nici bogați, nici săraci, ci oameni ai muncii care au un nivel civilizat, demn de viață materială și spirituală și își făuresc viitorul în mod liber, așa cum îl doresc; creează posibilitatea asigurării în mod real a drepturilor social-economice ale oamenilor — dreptul la muncă, la retribuție egală pentru muncă egală, la învățătură, la ocrotire socială, accesul neîngrădit la cuceririle științei și culturii, participarea la conducerea societății, a statului.

Secretarul general al partidului nostru a pus în evidență necesitatea obiectivă a instaurării proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție atît în industrie, cît și în agricultură, demonstrînd, în concordanță cu realitățile sociale, că noua orînduire nu se poate dezvolta pe două tipuri radical diferite de structuri economice. Menținerea, într-un sector sau altul al economiei, a proprietății private asupra mijloacelor de producție, a unor relații nesocialiste frînează procesul de organizare a societății pe principii socialiste, ridică obstacole în calea afirmării unității de interese a întregului popor. Referindu-se la această problemă, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: **„Se pare că unii nu înțeleg pe deplin că, pentru țările în curs de dezvoltare, pentru o țară ca România, problema transformării socialiste reprezintă singura cale pentru progresul rapid al agriculturii. Vechea cale capitalistă, a proprietății capitaliste nu mai corespunde în general, și cu atît mai mult ea nu mai corespunde în nici un fel pentru țările care au fost jefuite și asuprite de imperialism, care și-au cucerit independența și care, dacă vor să-și consolideze independența cucerită, să aibă asigurate hrana și să poată să-și asigure progresul economic și social, trebuie să aleagă numai calea socialistă".** Experiența țării noastre, ca și a altor țări socialiste demonstrează că numai pe baza proprietății socialiste, a întăririi și dezvoltării ei se asigură înfăptuirea principiilor de echitate și dreptate socială și adîncirea democrației socialiste, realizarea în practică a drepturilor fundamentale ale oamenilor, ridicarea bunăstării generale a poporului, întărirea independenței și suveranității fiecărei națiuni.

Pornind de la esența comună a celor două forme principale ale proprietății socialiste — a întregului popor și cooperatistă —, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat caracterul dăunător al contrapunerii acestora, al supraaprecierii proprietății întregului popor sau subaprecierii celei cooperatiste, fundamentînd teoretic și promovînd în practică teza dezvoltării simultane a celor două forme de proprietate, multiplicarea relațiilor de cooperare dintre ele, îmbinarea lor armonioasă în cadrul complexului economic național, ambele forme corespunzînd pe deplin principiilor socialiste și oferind posibilități pentru valorificarea eficientă a resurselor materiale, financiare și umane ale societății, pentru progresul economico-social al țării noastre. Indiferent de forma pe care o îmbracă, în procesul dezvoltării ei, proprietatea socialistă asigură condiții de muncă și de existență superioare și tot mai apropiate tuturor categoriilor de oameni ai muncii, atît de la orașe, cît și de la sate.

Baza trainică a edificării noii societăți în România

În procesul edificării noii orînduiri sociale, ca urmare a progresului forțelor de producție sub impactul revoluției tehnico-științifice contemporane, au loc schimbări calitative în relațiile de proprietate, în relațiile de producție și sociale, în general. Aceste schimbări impun periodic clarificări în legătură cu noțiunea de proprietate. În această ordine de idei, teza formulată de tovarășul Nicolae Ceaușescu potrivit căreia statul nu este și nu trebuie să fie proprietar în sensul juridic al cuvîntului, că proprietatea socială aparține poporului, corespunde pe deplin schimbărilor care au avut loc în țara noastră în domeniul proprietății, corespunde realităților noastre. Teza formulată de tovarășul Nicolae Ceaușescu are o mare însemnătate nu numai teoretică, ci și practică. Ea are importante implicații asupra raporturilor dintre popor, colectivele de oameni ai muncii, indivizi și stat, asupra mecanismului de funcționare a economiei noastre socialiste, asupra comportamentului oamenilor muncii în legătură cu stăpînirea bunurilor, dispoziția asupra destinației acestora, utilizarea lor efectivă și însușirea rezultatelor.

Astfel, poporul, ca titular al dreptului de proprietate, își exercită prerogativele legate de acest drept prin intermediul statului, ca reprezentant al său. Acționînd în calitate de administrator general al proprietății întregului popor, statul **„trebuie să exercite controlul, să vegheze ca proprietatea întregului popor să fie cît mai bine gospodărită, să nu fie risipită și să se dezvolte continuu, să se asigure ca în toate unitățile să se înfăptuiască neabătut, în condiții cît mai bune, autoconducerea, autogestiunea, creșterea continuă a eficienței economice".** Prin intermediul statului și pe bază de contract-angajament, societatea încredințează colectivelor de oameni ai muncii întregul patrimoniu de mijloace de producție — parte integrantă din proprietatea întregului popor — în volumul și structura necesare în vederea exercitării nemijlocite a prerogativelor și răspunderilor ce decurg din calitatea oamenilor muncii de proprietari, producători și beneficiari.

Dezvoltarea proprietății socialiste a constituit o preocupare centrală a secretarului general al partidului, progresele realizate fiind oglindite de creșterea avuției naționale acumulate la 5 100 miliarde lei, a fondurilor fixe productive la circa 2 500 miliarde lei. O asemenea dezvoltare a proprietății socialiste a fost posibilă datorită acumulării socialiste — considerată ca legitate a construirii noii societăți, ponderea acumulării ridicîndu-se după Congresul al IX-lea al P.C.R. la circa o treime din venitul național. **„Numai prin alocarea fondurilor necesare pentru acumulare și dezvoltare** — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea din noiembrie 1988 — **am asigurat dezvoltarea puternică a industriei, a agriculturii, a transporturilor și a celorlalte ramuri și, pe această bază, o puternică dezvoltare a proprietății socialiste — proprietatea întregului popor și proprietatea cooperatistă".** Un rol important în dezvoltarea proprietății socialiste îl are, de asemenea, instituționalizarea, din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a participării oamenilor muncii cu părți sociale la constituirea fondului de dezvoltare economică a unităților. Pe această cale se realizează fonduri suplimentare pentru dezvoltare, oamenii muncii dobîndind, pe lîngă calitatea lor de coproprietari ai unei părți din proprietatea întregului popor sau a celei cooperatiste, și calitatea de proprietari direcți, nemijlociți ai unei părți din valoarea fondurilor fixe aflate în patrimoniul întreprinderii la care și-au depus părțile sociale. În expunerea menționată, sintetizînd rezultatele obținute, tovarășul Nicolae Ceaușescu arată că ea a dus la perfecționarea sistemului de proprietate comună, colectivele de oameni ai muncii fiind cointeresate atît de dezvoltarea generală a proprietății comune, cît și de participarea personală la fondul de dezvoltare a activității din fiecare întreprindere. În condițiile trecerii de la dezvoltarea extensivă la cea intensivă, o importanță tot mai mare o are sporirea eficienței utilizării fondului de acumulare, a resurselor alocate de societate pentru dezvoltare.

Prof. univ. dr. FLORIN BALAURE: În procesul dezvoltării concomitente a proprietății întregului popor și a celei cooperatiste au loc apropierea celor două forme de proprietate socialistă asupra mijloacelor de producție, reducerea treptată a deosebirilor dintre ele și unirea lor, în perspectiva trecerii la comunism în proprietatea unică a întregului popor. Aceasta constituie o legitate obiectivă a dezvoltării proprietății socialiste. Ea nu presupune însă restîngerea formelor concrete ale proprietății socialiste. Dimpotrivă, formele concrete ale proprietății socialiste vor cunoaște o permanentă diversificare. Apar noi subiecți ai relațiilor de proprietate, noi bunuri — factori de producție și de satisfacție — care îmbogățesc obiectul proprietății, noi forme concrete prin care se realizează stăpînirea bunurilor, dispoziția asupra destinației lor, utilizarea lor efectivă și însușirea rezultatelor. Adoptarea în ultimii ani a măsurilor cu privire la primirea de către oamenii muncii din fiecare întreprindere în folosință a mijloacelor fixe și circulante, ca o parte a proprietății generale pe care să o administreze și să o dezvolte, introducerea principiului participării la beneficii și a sistemului de participare socială a fiecărui om al muncii cu o sumă de cel puțin 10 000 lei la fondul întreprinderii constituie exemple edificatoare pentru ilustrarea diversificării formelor concrete ale proprietății socialiste.

În opera secretarului general al partidului sînt supuse analizei critice diverse puncte de vedere care neagă sau diminuează rolul și importanța economică a proprietății socialiste. Astfel, cu argumente științifice se demonstrează caracterul eronat al tezelor ideologilor burgheziei, care subapreciază proprietatea socialistă, considerînd-o inferioară celei capitaliste, teze care deformează realitatea din țările capitaliste și socialiste. Făcînd abstracție de izvoarele proprietății capitaliste, de faptul că aceasta este rezultatul violenței, al exploatării maselor de oameni ai muncii din țara respectivă și din alte țări, precum și de efectele sociale și economice pe care le generează, de inegalitatea socială cu toate formele ei de manifestare, apologeții burgheziei prezintă ca trăsături legice, esențiale ale proprietății socialiste, ale socialismului în general, unele greșeli care s-au petrecut în țările socialiste, unele greutăți care au apărut în procesul edificării noii orînduiri sociale. Aceasta însă nu exprimă esența și natura relațiilor de proprietate socialiste. Dimpotrivă, ele demonstrează **„nesocotirea unor legități generale, neluarea în seamă a condițiilor concrete".** Asemenea aprecieri reprezintă o parte componentă a luptei ideologice a capitalului împotriva societății socialiste și se înscriu în eforturile de a infrumuseța capitalismul și a discredita socialismul.

Încercînd să mascheze esența asupritoare a proprietății capitaliste și inegalitatea socială generată de ea, teoreticienii burghezi ai așa-zisului „capitalism popular" încearcă să demonstreze că proprietatea capitalistă și-a pierdut caracterul exploatator. Proprietatea capitalistă, indiferent de forma pe care o îmbracă, se dovedește incompatibilă cu lichidarea exploatării omului de către om și asigurarea deplinei egalități între oameni, a echității și dreptății sociale. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„practica noastră a demonstrat și demonstrează pe deplin că proprietatea socialistă, indiferent sub ce formă este — de stat sau cooperatistă — întărirea și dezvoltarea ei, reprezintă singura cale pentru înfăptuirea în viață a principiilor de echitate și dreptate socială, de dezvoltare puternică a forțelor de producție, de asigurare a bunăstării și independenței fiecărei națiuni".**

Sînt, de asemenea, analizate critic unele teze cu privire la „perfecționarea" socialismului prin întoarcerea la forme capitaliste de proprietate, la mecanismele spontane ale pieței libere. Asemenea teze — subliniază secretarul general al partidului nostru — vin în totală contradicție cu principiile socialiste, cu faptul că poporul nostru a lichidat pentru totdeauna proprietatea capitalistă asupra mijloacelor de producție și tocmai de aceea nu va mai admite în nici o împrejurare ca acestea să se manifeste în România. **„Orice teorie despre o altă cale de făurire a socialismului fără proprietate socialistă, a întregului popor, este un nonsens, înseamnă o teorie neocapitalistă și trebuie să o tratăm ca atare** — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu. **Noi trebuie să înfăptuim neabătut principiile socialiste de proprietate, de muncă, de repartiție, în spiritul socialismului științific, în spiritul eticii și echității socialiste".** Așa cum sublinia secretarul general al partidului la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 13 ianuarie 1989, întoarcerea la forme capitaliste nu reprezintă o concepție revoluționară, ci una lichidatoristă, care împinge spre relații de tip capitalist. Perfecționarea formelor de conducere, de organizare trebuie, în mod obligatoriu, să pornească de la principiile socialiste, de la întărirea proprietății socialiste — de stat și cooperatiste — ca bază a dezvoltării societății.

Într-unul din numerele următoare ale ziarului nostru vom publica partea a doua a dezbaterii de față.

Teatrul Național din Tîrgu Mureș

Cunoașterea și valorificarea creației eminesciene — permanențe ale culturii naționale

Considerat în durata vremii „poetul național", „scriitorul total al literaturii românești", „creatorul nepereche", „geniul tutelar al culturii neamului", „făuritorul limbii literare", „Luceafărul", Eminescu este nu numai reprezentantul cel mai de seamă al spiritualității românești, dar și matricea pe care s-a dezvoltat cultura unui veac, modelatorul generațiilor care i-au urmat, pînă în zilele noastre. Concepția sa înaltă despre viață și despre virtuțile neamului său, desăvîrșirea expresiei artistice în limba națională, marea dragoste de patrie și de popor, frumusețea întregii opere au făcut din Eminescu steaua polară a literaturii, marele clasic al poeziei românești care, cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, „o dată cu opera sa literară a făcut să apară pe bolta culturii românești un astru care va străluci în veci de veci, revărsînd lumina și căldura în sufletele oamenilor...".

În acest spirit, în ultimul sfert de veac, Eminescu a fost înălțat la locul pe care îl merită în cultura românească și a lumii. Cînd se comemorau, la 15 iunie 1964, 75 de ani de la stingerea din viață a poetului nostru național, cultura românească nu beneficia de o ediție totală a creației sale, laturi importante, ca publicistica, teatrul, adnotările filozofice și științifice, nisipul aurifer din caietele sale, care întregesc armonios fenomenul Eminescu, nefiind nici răspîndite, nici aprofundate. Ultimului pătrar din veacul Eminescu după Eminescu i-a revenit nobila menire de a produce adevăratul reviriment al valorii scrisului în totalitatea lui. Mai întîi a fost dusă pînă la capăt munca de elaborare a ediției integrale, începută de Perpessicius, cel care i s-a dăruit intelectual și fizic pînă la moarte. Este meritul unui inimos și unitar colectiv din cadrul Muzeului literaturii române (D. Vatamaniuc, Petru Creția, Oxana Busuioceanu, Anca Costa-Foru, Aurelia Creția, Eugenia Oprescu, Al. Oprea și alții), care, împreună cu Biblioteca Academiei și Editura Academiei, a desăvîrșit opera de alcătuire a seriei de **Opere**, realizînd într-un ritm extraordinar, de un volum la doi ani, zece tomuri masive, cele mai greu de înfăptuit întrucît presupuneau depistarea întregului material publicistic, de obicei nesemnat, al scriitorului, citirea caietelor, descoperirea surselor și influențelor, cerelarea faptelor, vehicularea ideilor ș.a.m.d. Eminescu este redat, în sfîrșit, culturii naționale și universale, cu tot ceea ce se știe cu exactitate că îi aparține. Ceea ce, fără îndoială, nu exclude surprizele, îndeosebi din perioada berlineză, încă insuficient cunoscută, dar și din alte momente ale vieții. Sînt înfățișate, astfel, **proza** (**Opere**, VII), **teatrul** (**Opere**, VIII), **publicistica** (**Opere**, IX—XIII), **traducerile** (**Opere** XIV), celelalte texte, adnotări, ciorne eminesciene, scrisori, bibliografie etc. (**Opere**, XV—XVI) într-o monumentală ediție științifică, posedînd întregul arsenal al cercetării complete: texte, surse, corelări istorico-literare, indici, bibliografie etc.

Paralel cu aceasta, cercetătorii au înțeles că munca de depistare și descifrare a creației eminesciene nu s-a încheiat. Marii scriitori oferă întotdeauna noi perspective nu numai interpretative, dar și editoriale. Și așa cum Shakespeare, Cervantes, Goethe, Balzac, Pușkin beneficiază de zeci de ediții, și în cazul lui Eminescu, iată, în răstimpul unui pătrar de veac au mai fost propuse viziuni integratoare, una venind de la un alt cercetător de-o viață al operei eminesciene, D. Murărașu, iar alta, de la unul din continuatorii lui Perpessicius, Petru Creția. În cele trei tomuri destinate **Poeziei** (I-II, 1970; III, 1972), D. Murărașu oferă o „ediție critică", sintetizînd rezultatele cercetărilor anterioare și oferind, la rîndu-i, noi lecțiuni manuscriselor eminesciene", precum și comentarii care luminează alte nestemate de vers, cu trimiteri spre noi surse. Petru Creția realizează, pe baza ultimei ediții Perpessicius (editura „Minerva", 1973), o ediție în două tomuri („Cartea românească", 1978), punînd în largă circulație întreaga creație lirică și în proză, în tiraj de masă. În ceea ce privește proza, publicistica și teatrul, noi apariții au fost îngrijite de Eugen Simion, Florea Șuteu, Dumitru Irimia, Aurelia Rusu, un cuprinzător volum din manuscrise, intitulat **Fragmentarium**, publicînd, în 1981, la Editura științifică și enciclopedică, Magdalena D. Vatamaniuc. Alături de toate acestea, zeci și zeci de ediții, mai cu seamă de versuri, basme, cărți ilustrate pentru copii, fac ca Eminescu să fie permanent în librării. Pe lîngă uriașul efort al înfăptuirii ediției pe care noi o numim **integrală** și nu **definitivă**, și a altora, adiacente, ultimul sfert de veac a îmbogățit considerabil și **cercetarea** creației eminesciene.

Dacă vreme de 75 de ani, între 1889 și 1964, au apărut 40 de volume privind viața și unele aspecte ale operei sale, în ultimii 25 de ani sînt consemnate peste 100 de cărți, ceea ce înseamnă patru volume anual. Numai colecția **Eminesciana** publicată de editura „Junimea" din Iași (prima apariție: 1974) a inclus în seria ei aproape 50 de volume. Între acestea, pe lîngă cele care pun în circulație poemele și articolele eminesciene privind cultura și arta, probleme economice, pedagogice etc., sînt adunate, sub îngrijiri competente, studii și articole despre Eminescu datorate unor istorici și critici ca N. Iorga, G. Ibrăileanu, Gh. Bogdan-Duică, D. Caracostea, Tudor Vianu, G. Călinescu, Perpessicius, M. Dragomirescu, E. Lovinescu, Grigore Scorpan, D. Vatamaniuc, Gh. Bulgăr, Mihai Drăgan, D. Irimia, I.D. Marin, George Popa, E. Todoran, Edgar Papu, Ștefan Avădanei, Nicolae Ciobanu, Virgil Cuțitaru, Elena Loghinovski și alții. Au fost, de asemenea, publicate cîteva monografii semnate de D. Murărașu, I. Crețu, Șerban Cioculescu, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, George Munteanu, Petru Rezuș, alte volume fiind semnate de Constantin Noica, Al. Dima, Liviu Rusu, Ioan Massoff, Vladimir Streinu, Mircea Eliade, Eugen Simion, G.I. Tohăneanu, Ioana Em. Petrescu, Ion Rotaru, Elena Tacciu, Aurel Petrescu, Alexandru Melian, Elena Stan, Vladimir Dogaru, Fănică N. Gheorghe, Grațian Juoan, bibliografia eminesciană cuprinzînd, cu cercetări speciale și eseuri, pe toți scriitorii perioadei, de la Tudor Arghezi, Al. Philippide, Zaharia Stancu, V. Eftimiu, Alexandru Piru la Nichita Stănescu, St. A. Doinaș, Marin Sorescu, Ioan Alexandru. Au apărut bibliografii. **Caietele Eminescu** (șase volume, 1972—1985), sub îngrijirea lui Marin Bucur), culegeri de studii și articole, numere omagiale ale tuturor publicațiilor.

Au fost reeditate lucrările fundamentale ale lui G. Călinescu și Perpessicius, **Romanul lui Eminescu** de Cezar Petrescu, **Mite** și **Bălăuca** de Eugen Lovinescu, amintiri de Teodor V. Ștefanelli, Ioan Slavici, Vasile Gherasim și alții.

Numeroase ediții au fost ilustrate de plasticieni reprezentativi ca Ligia Macovei, Traian Brădean, Albin Stănescu, Elena Boariu, V. Pintea, Marcela Cordescu, Ștefan A. Boușcă, Constantin Piliuță. Ileana Ceaușu, imaginea poetului fiind imortalizată în opere picturale de Ion Vlasiu, Ligia Macovei, Brăduț Covaliu, Paul Codiță, Adina Paula Moscu, o galerie întreagă eminesciană realizînd Sabin Bălașa la Universitatea din Iași. Cele mai reprezentative lucrări sînt însă în bronz, piatră și marmură. Un eveniment artistic l-a reprezentat amplasarea simbolică, în fața Ateneului Român, în 1966, a statuii realizate de Gh. Anghel și apoi a altor lucrări monumentale, în întreaga țară, aparținînd unor sculptori ca Alexandru Gheorghiță (Bacău, Baia Mare), Oscar Han (București, Timișoara), Constantin Baraschi (Pomîrla — Botoșani), Vasile Năstăsescu (Slatina), Gheorghe Anghel (Ipotești), Ovidiu Maitec (Botoșani, Timișoara, Cluj-Napoca), Iszak Martin (Tîrgu Mureș), Tudor Panait (Deva), Ion Codruță (Micleștl-Vaslui), Florica Hociung (Vaslui), Vladimir Florea (Iași), Ada Geo Medrea (Topliță), M. Mănăstireanu (Darabani), Ioan Mateescu (Iași), și atîția alții care au expus bustul poetului în muzeele și casele memoriale.

Poet național, Eminescu este considerat astăzi și unul dintre cei mai mari poeți ai lumii. Căci, dacă din momentul primelor tălmăciri în limbile germană, franceză, maghiară, de la începutul anilor 1890 și pînă în 1964 opera sa a fost răspîndită în doar zece limbi, în ultimul pătrar de veac ea este cunoscută în 62 de țări, din Albania în Zair și din Finlanda în Japonia, în primul rînd în limbile de mare circulație, dar și în multe altele din Africa și Asia, unde spiritualitatea românească a pătruns abia în anii noștri. Astăzi, versurile fără de pereche ale poetului român sînt transplantate așadar nu numai în franceză, italiană, spaniolă, portugheză, engleză, germană, rusă, maghiară, armeană, bulgară, polonă, cehă, sîrbo-croată, dar și în ucraineană, greacă, turcă, chineză, arabă, turcmenă, cazacă, japoneză, suedeză, daneză, bengali, hindi, letonă, estonă, lituaniană, urdu, swahili, tahai, coreeană, vietnameză, irlandeză, idiș, flamandă, finlandeză, ajungînd a fi răspîndită în 64 de limbi. În numeroase țări, creația sa este comentată în articole de specialitate, precum și în monografii aparținînd unor nume prestigioase în culturile respective și pe plan mondial: Rafael Alberti, Maria Teresa Leon, Alain Bosquet, Elisaveta Bagreana, Rita Boumi Pappa, Giuseppe Ungaretti, Rosa del Conte, Iuri Kojevnikov, Amita Bhose, Nikolai Doncev, Alain Guillermou, Ladislau Gadli, Kazimire Illakowicz, Karel Jonckheere, Henry Peter Mathis, Eduardos Miejelaitis, Antonis Mistakidis, Nikos Papas, Mario Ruffini, Vilem Zavada, I. Zaiuncikovski, Marie Kavkova, Liubuše Valentová, Jiri Našinec, G. Barthouil, Mihai Cimpoi, M. Cugno, B. Mazzoni, G. Vanhèse, Luisa Valmarin ș.a.

Anul 1989 reprezintă Centenarul comemorativ Mihai Eminescu, inclus între personalitățile literaturii mondiale printr-o grăitoare hotărîre UNESCO. Cinstind cu căldură valorile trecutului, masele de iubitori ai versurilor sale acordă, așa cum se cuvine, întreaga prețuire creației eminesciene, așteptînd cu viu interes noile ediții, studii, spectacole pe care cercetătorii și instituțiile culturale le pregătesc.

Imaginea Luceafărului, în aceste condiții de largă apreciere a inaintașilor, de valorificare a creației lor, va străluci mai puternic în conștiința poporului, spre mîndria epocii pe care o trăim.

Victor CRACIUN

Calitatea dezbaterilor se bazează pe temeinica lor pregătire

Însemnări despre desfășurarea învățămîntului politico-ideologic în municipiul Tg. Mureș

Principală formă organizată a muncii politico-educative, învățămîntul politico-ideologic are înalta menire de a clarifica în conștiința comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii obiectivele și căile de realizare ale politicii interne și internaționale a partidului și statului nostru, de a-i inarma cu orientările, ideile și tezele cuprinse în opera teoretică și practică a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. **„Să facem în așa fel** — se arăta în expunerea la marele forum democratic din noiembrie 1988 — **încît, în cel mai scurt timp, activitatea ideologică, teoretică, politico-educativă de formare a omului nou să devină o forță mai puternică, să aibă un rol mai important în întreaga operă de construcție a noii orînduiri sociale".**

Pornind de la această cerință — cît și de la faptul că, spre a realiza acest deziderat, în municipiul Tîrgu Mureș au fost constituite, în anul de studiu 1988—1989, 1 356 cercuri de învățămînt de partid cu un total de 46 416 cursanți — o întrebăm pe tovarășa Elena Vultur, secretar al comitetului municipal de partid:

— Ce măsuri au fost luate pentru ca învățămîntul politico-ideologic să înregistreze un salt calitativ pe toate planurile? Cum se regăsesc acestea în unitățile economice, în desfășurarea efectivă a lecțiilor?

— Pentru a răspunde exigențelor puse de conducerea partidului în fața muncii politico-educative am acționat atît în direcția selecționării celor mai buni propagandiști, cît și a pregătirii superioare a acestora, astfel ca lecțiile de învățămînt politico-ideologic să nu fie doar expuneri teoretice, ci dezbateri vii, antrenante, la care — pe baza cunoașterii concrete, în primul rînd de către propagandiști, a problemelor fiecărui loc de muncă — să predomine preocuparea pentru înțelegerea și soluționarea aspectelor ivite, la un moment dat, la locurile de muncă ale cursanților. Pentru a înfăptui acest lucru (deloc ușor, dar realizabil), pregătirea lunară a propagandiștilor o realizăm sub două forme: atît în cele 17 centre de instruire din marile unități economico-sociale, cît și la nivelul municipiului (pentru cei din organizațiile de bază direct subordonate). Totodată, pregătirea de specialitate o înfăptuiesc atît lectorii cabinetului județean de partid, cei din grupul de propagandiști ai municipiului, inclusiv membrii secretariatului, cît și cadre didactice universitare și din liceele municipiului.

Plecînd de la aceste subliniері, relevăm, la rîndul nostru, alte aspecte nu lipsite de interes — mai cu seamă metodologice. Pe baza experienței conturate în anul precedent, cît și a unui studiu întocmit în acest sens de secția de propagandă a comitetului municipal de partid, în noul an de învățămînt pregătirea propagandiștilor se realizează, cu precădere, pe baza studierii prealabile a unei bibliografii anunțate din timp, dezbaterile din cercuri fiind astfel precedate de seminarizarea temei. Scopul? Clarificarea, în detaliu, a problemelor ce urmează a fi dezbătute în fața cursanților, conturarea planului dezbaterilor, inclusiv stabilirea, cînd e cazul, a materialelor didactice auxiliare necesare aprofundării temei. O contribuție de seamă și-o aduc și cele 78 puncte de informare și documentare existente pe raza municipiului, în primul rînd de secția „Cartea social-politică" a bibliotecii județene.

O importanță deosebită o reprezintă faptul că la instruirea lunară s-a încetățenit practica de a organiza activități metodico-practice și de a prezenta stadiul realizării sarcinilor economice, problemele prioritare ce preocupă la un moment dat comitetul municipal, organele și organizațiile de partid din instituții și unități economice, ceea ce face ca dezbaterile ulterioare să fie aplicate la sarcinile concrete ale fiecărui colectiv de muncă. Am reținut, de asemenea, că în scopul creșterii eficienței învățămîntului politico-ideologic, începînd din acest an au fost numiți propagandiști — la cercurile din care fac parte — toți cursanții Universității politice și de conducere (începînd cu anul II de studiu), aceasta constituind latura practică a activității ce va sta, în final, la baza aprecierii fiecăruia.

Că aceste măsuri, inițiate și aplicate de secția de propagandă, au prins viață în actualul an de studiu aveam să constatăm în numeroase unități economice. Întreprinderea de rețele și instalații, de distribuție a gazelor naturale din Tîrgu Mureș este una din ele. Pentru cei 366 de comuniști, aici au fost constituite 9 cercuri de învățămînt politico-ideologic, din care unul — destinat cadrelor de conducere — are ca propagandist pe Dumitru Cornea, director adjunct.

— La noi — aprecia Petre Radu, secretar adjunct cu probleme de propagandă al comitetului de partid — toți cei nouă propagandiști sînt absolvenți ai Universității politice și de conducere. Că au fost aleși și aprobate de adunările generale cele mai bune cadre se poate deduce și din faptul că, cu o excepție, nu am înlocuit nici un propagandist în ultimii 4 ani, asigurînd astfel un lucru foarte important: continuitatea în munca de propagandist.

Punctul de informare și documentare (o bibliotecă în toată regula) dispune, alături de operele secretarului general al partidului, de o literatură social-politică și o colecție de ziare impresionantă, la care se adaugă, în ultima perioadă, planșe, grafice etc. care prezintă dinamica creșterii indicatorilor de plan.

— Fără o documentare „la zi", de care să beneficieze toți cursanții, și nu doar propagandiștii — ne spune tovarășa Ioana Suteică, secretara comitetului de partid — discuțiile „nu se leagă". Avem în acest an de învățămînt sarcina de supremă răspundere de a dezbate și a ne însuși inestimabilul tezaur de idei care este expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu din noiembrie anul trecut. Dezbaterile sînt vii, antrenante și datorită faptului că tezele și orientările sînt aprofundate și în lumina activității, a situațiilor concrete din experiența proprie a colectivului nostru muncitoresc.

Constatări similare privind modul de pregătire a propagandiștilor, a exigenței cu care se acționează pentru perfecționarea învățămîntului de partid am întîlnit și la întreprinderea chimică „Prodcomplex". Nu le vom mai repeta. Vom spune însă că aici fiecare cerc, din cele 30 la număr, este condus — de la director sau ingineri la maiștri sau muncitori specialiști — de oameni cu mare autoritate politică și profesională la locurile de muncă.

— Numai așa am reușit — ne asigura Mihai Suciu, secretar adjunct cu probleme de propagandă al comitetului de partid — ca temele abordate să fie strîns legate de viața colectivelor. În sprijinul acestei aprecieri pledează și un alt lucru. Întreprinderea „Prodcomplex" fiind, pe ansamblul municipiului, unul din cele 17 centre de pregătire a propagandiștilor, ea are ca lector și propagandist al cabinetului județean pentru activitatea ideologică și politico-educativă pe inginerul-șef al unității, tovarășul Victor Verzea — cu toate avantajele ce decurg de aici. În primul rînd cunoașterea perfectă, în ansamblu și în detalii, a problemelor întreprinderii.

Asistăm aici la unul din cercurile de învățămînt ale organizației de bază numărul 5, de la secția chimie, unde a avut loc dezbaterea celei de-a doua teme din planul de învățămînt. Dar să argumentăm. Avînd la bază bibliografia și studiul prealabil al expunerii secretarului general al partidului, propagandistul cercului, Victor Verzea, nu a prezentat stadiul actual al societății românești printr-o expunere exclusiv teoretică, conținutul ei fiind cunoscut de cursanți. A jalonat doar cadrul necesar dezbaterii ce a urmat, cu accent pe analiza convingătoare a raportului acumulare — consum — dezvoltare. Ulterior, Mariana Hila, șefa secției, maistrul Ioan Bălan, muncitorul Petru Petrișor, operatorul chimist David Zoltan (și nu numai ei) au relevat, în cuvîntul lor, drumul ascendent parcurs de unitatea în care lucrează, dinamica creșterii locurilor de muncă, a înzestrării tehnice și alte aspecte ce au făcut ca și „Prodcomplex" să fie azi o mare unitate economică. Pornind, totodată, de la modul de îndeplinire a indicatorilor de plan în anul precedent, participanții la dezbateri s-au oprit pe larg asupra unor aspecte vizînd preocuparea colectivului, a fiecăruia în parte pentru utilizarea superioară a mijloacelor tehnice din dotare, intensificarea producției pe spațiile existente și îndeplinirea, pe această bază, a tuturor indicatorilor de plan. Intervenind prompt, la obiect, propagandistul a clarificat, cînd a fost cazul, toate problemele ivite, „lecția" reușind, în ansamblul ei, să conștientizeze oamenii, mobilizîndu-i și angajîndu-i să lucreze mai bine, pentru a întîmpina cu rezultate superioare marile evenimente politice din acest an.

Gheorghe GIURGIU
corespondentul „Scînteii"

tv

19,00 Telejurnal
19,25 TEZELE ȘI ORIENTĂRILE FORMULATE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU — PROGRAM DE MUNCĂ ȘI ACȚIUNE REVOLUȚIONARĂ ● Creșterea nivelului de trai — obiectiv prioritar al politicii partidului nostru
19,45 România în lume (color)
20,05 Copiii cîntă patria și partidul (color). Program literar-muzical-coregrafic susținut de formații artistice pionierești
20,25 Învățămînt — cercetare — producție (color) ● A fi contemporanul unei epoci de strălucite împliniri și aspirații — a fi tînăr revoluționar
20,45 Pentru tinerețea și vigoarea națiunii noastre. Documentar
21,00 Porțile (color). Documentar
21,10 Univers, materie, viață (color). Emisiune de educație materialist-științifică ● Din tainele naturii
21,35 Pagini simfonice (color)
21,50 Telejurnal

IDEALUL UNIRII ÎN CONȘTIINȚA NAȚIONALĂ

(Urmare din pag. I)

cială și națională a poporului român din situația nedreaptă în care vicisitudinile istorice l-au silit să trăiască. Ceea ce înseamnă începutul Renașterii naționale a poporului român. Cu atît mai mult cu cît ideologia luminilor în societatea românească coincidea cu apropierea încheierii procesului de formare a națiunii române moderne, una din componentele esențiale ale căreia era conștiința națională, ca urmare a transformării conștiinței de neam.

Începutul l-a făcut curajosul și demnul episcop Inochentie Micu, prin lupta sa în dieta nobiliară a Transilvaniei, prin memoriile înaintate Curții imperiale din Viena, prin mișcările naționale pe care le-a întreținut și condus. Judecat și pedepsit acesta de reprezentanții nobilimii și de Curtea vieneză în care-și pusese oarecari speranțe de înțelegere a justelor revendicări ale românilor transilvăneni, lupta de emancipare națională n-a încetat o clipă, nemulțumirile și mișcările sociale, confesionale și naționale amplificîndu-se, transformîndu-se în adevărate răscoale, în Țara Năsăudului, în Hunedoara și Munții Apuseni. Ele culminează cu revoluția populară din 1784 de sub conducerea lui Horea ; voind eliberarea neamului său, el a devenit prin chiar acest fapt „simbolul renașterii Daciei", fiind caracterizat pe efigii drept „rex Daciae". Revoluția populară din Transilvania, care a premers cu cinci ani revoluția din Franța, s-a înscris ca un eveniment de rezonanță europeană, al cărei ecou a fost resimțit puternic în Moldova și Țara Românească, cu care conducătorii revoluției năzuiau să unească Transilvania.

Revoluția din 1821, de asemenea, a avut un dublu caracter, național și social, fiind determinată atît de stările interne, cît și de cele externe și care au marcat o cotitură pe firul ascendent al luptei pentru libertate și dreptate socială, pentru scuturarea jugului dominației străine și afirmarea drepturilor naționale.

Eveniment de însemnătate fundamentală în istoria țării, revoluția română de la 1848 a reliefat, în toată plenitudinea, aspirațiile seculare ale poporului nostru spre dreptate socială și libertate națională, spre progres. Aceste aspirații au avut un suport profund obiectiv în hotărîrea românilor de a îndepărta rînduielile feudale perimate și de a se descătușa de sub dominația celor trei imperii asupritoare vecine — obiective strîns corelate —, ceea ce ilustrează gradul înalt de radicalizare al maselor populare, forța cu care se afirmau idealurile înnoitoare, caracterul social și național al revoluției, una singură în cele trei țări românești prin programe, colaborare, scop și similitudinile desfășurării evenimentelor. Îmbinarea obiectivelor vizînd răsturnarea orînduirii feudale și înlăturarea asupririi străine explică antrenarea în luptă a celor mai diverse categorii sociale — țărănimea, lucrătorii, meseriașii, tîrgoveții, mica boierime, intelectualitatea, animate de ideile progresiste ale epocii și atașate năzuințelor poporului.

Revoluția română începută de fapt în martie 1848 a durat pînă în august 1849. Obiectivele ei au fost formulate într-o seamă de programe unitare, generate de cauzele generale comune, de identitatea scopurilor sociale și naționale ale întregului popor român. **„Plămădită în condiții asemănătoare** — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu —, **desfășurîndu-se în aceeași perioadă, proclamînd țeluri comune, revoluția de la 1848 a avut un caracter unitar în toate cele trei țări românești. Faptul că pe steagul revoluționar din toate aceste provincii erau înscrise aceleași idealuri supreme — desființarea servituților feudale și eliberarea țărănimii iobage, cucerirea de libertăți democratice, scuturarea dominației străine și realizarea unității și independenței naționale — ilustrează comunitatea de interese și aspirații ce-i unea pe fiii aceluiași popor în pofida hotarelor despărțitoare, artificiale și vremelnice".**

Revoluția română de la 1848, organică și unitară în cauzele ce au determinat-o, a urmărit, în întreaga desfășurare, constituirea statului român modern, unitar și independent. Exprimînd sentimentele întregului popor, cei peste 40 000 de români adunați pe Cîmpia Libertății din marginea Blajului au afirmat puternic hotărîrea de a se „uni cu țara". Versurile lui Vasile Alecsandri — „Deșteptarea României" sau „Hora Ardealului" — ca și vibrantul „Deșteaptă-te române" al lui Andrei Mureșanu relevau aceeași dorință fierbinte a națiunii. Revoluționarul sas Stephan Ludwig Roth observa, cu deplină îndreptățire, că înălțarea culorilor naționale românești la Blaj a făcut să bată la unison inimile de la Iași și București. Adevăr care este reliefat și de proiectul convocării unui congres general al tuturor românilor la București, precum și de eforturile de a se realiza unitatea românilor din cuprinsul imperiului habsburgic, considerată ca un prim pas spre unitatea națională deplină. Sînt toate acestea mărturii nu numai ale dorinței de unitate, ci totodată ale hotărîrii de a o înfăptui, de a găsi căile cele mai corespunzătoare pentru consolidarea națiunii române.

În perioada ce a urmat revoluției de la 1848, lupta pentru unire s-a amplificat, a căpătat noi dimensiuni. Idealul unirii a devenit o forță de neînvins prin îmbrățișarea lui de întregul popor român, deoarece era corelat în conștiința maselor cu aspirațiile generale ale societății, de modernizare a acesteia, de organizare a ei în consens cu cerințele progresului istoric.

Unirea Moldovei și a Țării Românești, realizată în 1859, prin dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza, dovadă elocventă a dorinței românilor de a se constitui într-un stat unitar liber și independent, este „una din cele mai frumoase pagini ale istoriei noastre", după expresia contemporanilor ; ea a fost salutată cu entuziasm de opinia progresistă a continentului, fiind apreciată drept dovadă de maturitate politică, „o manifestare izbitoare a voinței naționale", cum o apreciază contele Walewski, ministrul de externe al Franței.

Unirea a provocat o bucurie de nedescris în teritoriile românești sub stăpînire străină. „Românii din Transilvania — nota, în acest sens, unul din conducătorii cei mai vajnici ai revoluției din 1848, Al. Papiu-Ilarian, în 1860 — numai la principate privesc ; numai de aici așteaptă semnul, numai de aici își văd scăparea". Această bucurie era generată de încrederea că unirea Principatelor reprezenta o premisă și o chezășie a desăvîrșirii unirii.

Încununare a unei lupte seculare, eveniment hotărîtor în procesul de formare a statului național unitar român, unirea Moldovei și a Țării Românești într-un singur stat a constituit, așa cum subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu, un moment crucial în destinele poporului nostru, marcînd intrarea României într-o nouă etapă a evoluției sale istorice. Ea a creat un cadru corespunzător pentru dezvoltarea modernă, pe plan economic, social, politic și cultural, pentru afirmarea națiunii, a reprezentat o nouă treaptă spre independența și unitatea deplină.

Cronica zilei

În perioada 16—19 ianuarie, la București au avut loc lucrările celei de-a II-a sesiuni a Comitetului mixt de cooperare româno-canadiană în domeniul nuclear.

Au fost examinate posibilitățile și căile dezvoltării în continuare a colaborării și cooperării economice și tehnico-științifice româno-canadiene în domeniul energonuclear.

La încheierea lucrărilor, președinții celor două părți în comitet, Nicolae Andrei, adjunct al ministrului comerțului exterior și cooperării economice internaționale, și Jack Howett, director general al Organizației Industriilor „Candu", au semnat protocolul sesiunii.

★

La Ambasada Uniunii Sovietice la București a avut loc, joi, o conferință de presă în cadrul căreia A. N. Sangheli, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, președintele Comitetului de Stat pentru Complexul Agroindustrial al R.S.S. Moldovenească, aflat în vizită în țara noastră, a prezentat aspecte privind dezvoltarea agriculturii în această republică sovietică.

Au participat ziariști români și corespondenți ai presei străine acreditați în țara noastră, reprezentanți ai Ministerului Agriculturii, Ministerului Afacerilor Externe, Academiei de științe agricole și silvice.

(Agerpres)

Succese ale constructorilor de hidrocentrale

Constructorii amenajării hidroenergetice a Oltului superior au consemnat în aceste zile un important succes: turnarea ultimelor cantități de beton în „nodul de presiune" al hidrocentralei de 14,2 MW de la Viștea, din cei 45 000 mc cîți au fost înglobați în perioada 1986—1989 în centrala electrică propriu-zisă și în barajul acesteia. În prezent, oamenii muncii de pe acest important șantier de investiții acționează pentru executarea instalațiilor tehnologice și finisărilor, pe măsura montării echipamentului energetic, precum și a digurilor. Astfel, digul de pe malul drept al hidrocentralei a fost executat în proporție de 40 la sută, iar cel de pe malul stîng — 95—96 la sută. Se lucrează, de asemenea, cu forțe sporite la betonarea tronsoanelor III și IV din canalul de fugă, primele două fiind deja terminate, și a contracanalului. Ritmurile înalte de muncă au dat posibilitatea, și aici, ca primii 400 metri ai contracanalului să fie terminați, ceea ce a permis devierea pîrîului Drăguș pentru a se putea lucra mai bine la digul de pe malul drept. De menționat, totodată, că se lucrează în ritm susținut la finalizarea liniei de 110 kV care va face legătura hidrocentralei cu sistemul energetic național, precum și la linia de 20 kV — Orașul Victoria — Viștea — Voila. (Agerpres).

Perfecționarea tehnologiilor de fabricație

În unitățile producătoare de utilaje tehnologice, mașini și instalații utilizate de întreprinderile Ministerului Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții au fost aplicate ample programe de modernizare a capacităților de producție, care au avut ca efect, în ultima etapă, sporirea potențialului productiv al actualelor linii de fabricație cu un volum de producție echivalent cu circa 134 milioane lei. De asemenea, ca urmare a modernizărilor efectuate, a noilor tehnologii implementate, a perfecționării organizării întreprinderilor de profil, cheltuielile de producție au fost diminuate cu 52 milioane lei, din care cele materiale cu aproape 32 milioane lei. A devenit, astfel, posibil să fie asimilat un important număr de produse noi, cu caracteristici superioare, ce au fost livrate cu operativitate unităților din industria lemnului și a materialelor de construcții. Dintre acestea se detașează, prin performanțe, ca și prin utilitatea lor în industriile de profil, noile mașini de formatizat și cepuit, familia de mașini pentru sculptură în lemn cu 4, 6 și 8 capete, noi tipuri de utilaje pentru aplicat furnire pe canturi, ca și alte mașini și instalații tehnologice necesare întreprinderilor de industrializare a lemnului, din industria materialelor de construcții, a cimentului și sticlei. (Agerpres).

SIBIU : Meșteșugarii se afirmă

Preocupările Uniunii județene a cooperativelor meșteșugărești pentru dezvoltarea și diversificarea rețelei prestatoare de servicii către populație se vor concretiza și în acest an prin darea în folosință a unor noi unități cu profiluri diferite. Astfel, după cum ne informează Nicolae Spătar, președintele uniunii, în orașele Sibiu, Mediaș, Copșa Mică, Cisnădie, Agnita și Ocna Sibiului vor fi înființate 88 de noi servicii. O dată cu înființarea de unități, amplasate de regulă în ansamblurile nou construite, vor fi modernizate o parte din cele existente și va spori numărul unităților model. Un accent deosebit se va pune pe utilizarea pe scară mai largă a materialelor recuperabile, perfecționarea pregătirii profesionale a personalului muncitor, creșterea calității și operativității în efectuarea tuturor serviciilor către populație. **(Ion Onuc Nemeș).**

PETRILA : Împliniri urbanistice

Și în orașul minerilor din Petrila, împlinirile urbanistice sînt prezente în toate cartierele de locuințe ridicate în anii „Epocii Nicolae Ceaușescu". În cursul anului trecut s-a construit cel mai mare număr de apartamente din ultimul timp, mutîndu-se în case noi peste 400 familii de mineri. Noile ansambluri de locuințe din zona minei beneficiază de toate dotările necesare, spații comerciale, centrale termice. În prezent se lucrează la finalizarea construirii a noi blocuri, a noi surse de captări de apă potabilă și realizarea a două artere de canalizare pe noile străzi ale orașului. **(Sabin Cerbu).**

Din țările socialiste

U.R.S.S. :

Perspectivele energeticii pe bază de hidrogen

În Uniunea Sovietică se produc, anual, aproximativ șase milioane tone de hidrogen, dar folosirea lui pe scară largă în industrie este deocamdată frînată de costul relativ ridicat al acestuia. Specialiștii sovietici, preocupați de conceperea unor tehnologii noi pentru obținerea hidrogenului, sînt convinși că, folosit ca vector energetic, acest gaz va înlocui treptat și în măsură crescîndă gazele naturale, cocsul și cărbunele din industria petrochimică, din metalurgie și din energetică. Se consideră astfel că hidrogenul va putea fi utilizat la acumularea de energie electrică pentru orele „de vîrf" în generatoarele de abur ale centralelor atomoelectrice și în sistemele de transportare a energiei electrice.

Există de acum o experiență promițătoare în folosirea hidrogenului. Microbuzele sovietice „R.A.F.", la care se folosește, ca adaus la benzină, un amestec de hidrogen și aer, au un consum de benzină de două ori mai mic, gradul de toxicitate a gazelor de eșapament reducîndu-se de 20 de ori. Aceste automobile se află de trei ani în probe pe străzile Moscovei, iar în 1991 urmează să înceapă producția lor de serie.

Hidrogenul este folosit cu succes, de asemenea, în aviație și în tehnica cosmică — experiența demonstrînd largile lui perspective de a deveni o sursă energetică de bază.

R.P. CHINEZĂ :

Dinamica siderurgiei

Producția de fier și oțel a R.P. Chineze a înregistrat creșteri însemnate anul trecut, ca urmare a unei mai bune organizări a muncii în întreprinderile de profil, precum și datorită introducerii, pe scară largă, a noilor tehnologii, bazate în mare măsură pe aplicarea rezultatelor activității de cercetare științifică, la scară națională. Astfel, volumul total al producției de oțel a depășit 59 milioane tone, reprezentînd o creștere de peste 9 la sută, față de anul precedent. Totodată, s-a realizat o producție de fontă de 56 milioane tone și de 47 milioane tone laminate.

În același timp, au fost luate măsuri de ridicare a calității produselor, urmărindu-se atingerea unor parametri de nivel mondial. În actuala perioadă se promovează, în continuare, noile tehnologii în procesele de producție, concomitent cu ridicarea calității produselor și cu reducerea consumului de materii prime și energie.

R.S. CEHOSLOVACĂ :

Locomotive cu caracteristici superioare

Construcțiile de mașini și industria electrotehnică cunosc o creștere rapidă, ponderea lor în volumul general al industriei cehoslovace urmînd să ajungă la 42 procente, în anul 2000. În vederea atingerii acestui obiectiv este modernizată baza de producție prin introducerea de tehnologii noi. O atenție deosebită este acordată producției de agregate și instalații cu comandă numerică, a căror pondere în totalul ramurii construcțiilor de mașini va ajunge la 80 la sută în anul 2000.

Un domeniu ce cunoaște o dezvoltare dinamică îl constituie producția de locomotive electrice. Datorită înnoirii accelerate a tipurilor de locomotive produse, centrala „Skoda" dispune de un program de producție pînă în anul 2000. Printre noile produse se înscrie locomotiva „80-E", care poate remorca trenuri pe trasee cu linii de contact pentru curent alternativ sau continuu. În stadiu de proiectare se mai află locomotive care vor putea remorca trenuri de marfă cu viteza de 180 km/h sau trenuri de marfă foarte grele. Se lucrează și la un tip de locomotivă electrică din generația a treia, dotată cu motoare asincrone și cu cele mai moderne dispozitive electronice pentru siguranța traficului.

R.P. BULGARIA :

Șantierul metroului din Sofia

Se lucrează intens la construcția metroului din Sofia. Aceasta își găsește expresie sintetică și în creșterea volumului investițiilor : 25 600 000 leva în anul 1987, 70 de milioane în 1988 și 100 de milioane în acest an.

Sînt de acum terminate stațiile 2, 3 și 4 și tunelele de legătură între acestea. Se lucrează intens la depoul electric. Ambiția constructorilor din Sofia este de a termina, în medie, cîte 2 km pe an. Aceasta înseamnă că pînă în anul 2000 Sofia va dispune de 22 de km de metrou.

Totodată, se fac pregătiri pentru exploatarea căii ferate subterane. În acest sens, se prevede ca, în următorii trei ani, să fie pregătiți în jur de 800 de specialiști, între care dispeceri de stații și mecanici pentru locomotivele electrice. De asemenea, se extind lucrările cu destinație socială. În cartierul de locuințe „Liulin" se construiesc circa 1 000 de locuințe, un cinematograf, un teatru și terenuri de sport pentru constructorii metroului.

Pentru realizarea programelor de fertilizare a solului

(Urmare din pag. I)

les necesitatea utilizării în totalitate a resurselor existente de îngrășăminte organice. Este tocmai ceea ce reliefează necesitatea ca organele județene de partid și agricole să întreprindă măsuri hotărîte pentru îmbunătățirea radicală a activității în acest domeniu. Aceasta se impune cu atît mai mult cu cît programul de fertilizare organică stabilit pentru acest an este superior celui din anul trecut. Pe ansamblul agriculturii trebuie transportate și administrate 77 milioane tone de îngrășăminte organice, din care circa 50 milioane tone în sectorul socialist, pe această cale urmînd să fie fertilizate peste 2,1 milioane hectare. Amploarea acestei acțiuni, prin care trebuie să se asigure fertilizarea cu îngrășăminte organice a două treimi din suprafața cu legume, cîte o treime din suprafața cu pomi, arbuști fructiferi și viță de vie și cîte o jumătate din suprafețele cultivate cu sfeclă de zahăr, cartofi și porumb impune ca pretutindeni să fie luate măsuri energice pentru desfășurarea cu maximum de intensitate a transportului și administrării îngrășămintelor naturale.

În această perioadă, deosebit de favorabilă executării acestor lucrări, o atenție aparte trebuie acordată bunei organizări a activității în toate unitățile agricole. Pentru realizarea graficelor de fertilizare, așa cum s-a procedat cu bune rezultate în anii trecuți, este nevoie ca în fiecare unitate agricolă să fie constituite formații specializate, dotate cu utilajele necesare pentru încărcarea, transportul și aplicarea îngrășămintelor organice. Strîns legat de îndeplinirea programelor de fertilizare stabilite pînă la declanșarea lucrărilor agricole de primăvară, este absolut necesar ca organele agricole de specialitate să asigure corelarea perfectă a cantităților de combustibil repartizate nominal pentru aceste acțiuni cu volumul lucrărilor efectiv de executat. Pentru reducerea consumului de carburanți însă, consiliile agroindustriale, consiliile populare și conducerile unităților agricole au datoria să manifeste o preocupare mult sporită pentru utilizarea la transportul îngrășămintelor organice a tuturor atelajelor din dotarea unităților agricole și din gospodăriile populației. Experiența din anul trecut, cînd numai în sectorul socialist al agriculturii, programul de transport al îngrășămintelor organice cu atelajele a fost îndeplinit în proporție de 134 la sută dovedește existența unor mari disponibilități în această privință, ce trebuie deplin valorificate. Argumentul este mai mult decît convingător. Anul trecut, prin transportul cu atelajele al îngrășămintelor organice au fost economisite circa 5 500 tone de combustibil, ceea ce trebuie să îndemne la rezultate și mai bune în acest an.

ANALIZE ȘI PERSPECTIVE ÎN SPORT

Fotbalul în „clasamentul adevărului"

S-a spus, și nu fără temei, că anul fotbalistic 1988 a înregistrat unele rezultate care au oferit milioanelor de iubitori ai celui mai popular sport deopotrivă satisfacții și speranțe. Aprecierile cele mai optimiste au pretins chiar, în exaltarea lor, că am fi traversat „cea mai frumoasă toamnă a fotbalului nostru".

Cine judecă la rece — lucid și cu spirit pe cît de responsabil pe atît de exigent și constructiv, cum au judecat majoritatea oamenilor de fotbal pe care i-am consultat în vederea conturării opiniilor din articolul de față — judecă însă altfel, mai sănătos și mai constructiv. Există deci părerea aproape generală că nicidecum nu pot fi neglijate și carențele cronice, de fond, ce stau în spatele succeselor toamnei — succese care, și ele, pot rămîne izolate, efemere, ca atîtea altele înaintea lor, dacă nu vor fi împlinite în primăvara apropiată, în general pe parcursul noului an, 1989.

Este, într-adevăr, îmbucurător că trei formații de club (de departe, cele mai competitive din campionatul intern) s-au calificat în sferturile de finală ale cupelor europene, Steaua, Dinamo și Victoria realizînd în acest sens o lăudabilă premieră fotbalistică românească. Le-a fost, desigur, greu să ajungă pînă în această fază, de aceea și meritele lor sînt incontestabile ; dar trebuie să fim de acord că, pentru ele, foarte greul abia începe, partenerii lor străini din luna martie (Göteborg, Sampdoria, Dynamo Dresda) fiind în această ordine din ce în ce mai dificil de depășit, dacă luăm în considerare raporturile reale de forțe ce se vor confrunta în fiecare caz în parte. Competența, seriozitatea și ambiția demonstrate de reprezentantele noastre în pregătirile de iarnă constituie, totuși, motive de încredere în comportări onorabile, pe care iubitorii fotbalului le cer și le așteaptă.

Este, de asemenea, îmbucurător și — sperăm — de bun augur faptul că echipa națională a făcut primii doi pași cu dreptul în preliminariile campionatului mondial : 3—1 cu Bulgaria, la Sofia ; 3—0 cu Grecia, la București. Dar, în nici un caz, nu poate fi împărtășit entuziasmul acelora care au și văzut echipa noastră calificată pentru Italia 1990 ! E bine că a luat șefia grupei (cu patru puncte din patru posibile), dar să nu ne îmbătăm cu apă rece pentru că învinsele sale nu sînt nici campioana Europei, nici campioana lumii, și nici măcar vreuna din primele 15 valori stabilite de ierarhiile internaționale. Și, apoi, dacă Franța a reușit numai 1—1 cu Malta, iar Ungaria numai 2—2 cu Cipru înseamnă că nici un meci nu e dinainte jucat și că șansa hîrtiei nu mai funcționează în condițiile fotbalului de azi, cînd marile ambiții ale celor mici nu mai pot fi înfrînte doar printr-o teoretică superioritate tehnico-tactică. Reprezentativa noastră națională beneficiază în momentul actual de un nucleu de 6—7 jucători cu o reală clasă internațională, care — împreună cu ceilalți — au datoria să se pregătească și să lupte astfel încît să nu rateze o calificare pe care o merită, dar care e încă departe. Va putea fi așa numai dacă și cluburile cu jucători selecționabili vor trata și în continuare cu interes și responsabilitate obligația reprezentării naționale. Și numai dacă federația însăși va rezerva pentru meciurile din toamna viitoare (cu Danemarca în deplasare și pe teren propriu) mai multe stagii și partide de omogenizare și pregătire decît a reușit să rezerve pentru meciurile din această primăvară (cu Grecia în deplasare și cu Bulgaria acasă) !

Un ipotetic „clasament al adevărului", la care am supus fotbalul nostru împreună cu mai mulți interlocutori (dintre care nu puțini ne-au scris pe această temă scrisori lungi, ce le avem în redacție) introduce însă în calcul mai multe rezultate, mai mulți factori. Cum ar fi, spre exemplu, nivelul campionatului, rezerva sa de masă, atmosfera din fotbal și altele.

Campionatul prim al fotbalului nostru oferă, ce-i drept, o seamă de confruntări cu nivel tehnico-spectacular și cu nivel combativ în evident progres. Dar ce înseamnă campionat în acest moment al fotbalului nostru ? Înseamnă două echipe, chiar trei, de valoare (europeană), care înving peste tot ori aproape peste tot, și, în rest, 15 echipe mediocre ori submediocre, care, învinse de regulă de cele trei, rămîn să joace cu miză practică și cu interes real doar meciurile dintre ele. Așa se face că, la început de campionat, nici una (în afara celor trei) nu poate aspira, și nu-și fixează nici măcar ca obiectiv teoretic, un loc mai sus de locul patru. Ceea ce este — cum ne spunea un antrenor, unul din bunii noștri tehnicieni — un fapt care diminuează interesul pentru competiție și, în consecință, pentru ridicarea nivelului instruirii și angajarea la efort. S-a ajuns la o asemenea stare din cauze multiple, subiective și obiective; printre acestea se numără, nu în ultimul rînd, și concentrarea excesivă a valorilor la cîteva echipe fruntașe. Este un proces poate folositor în sine (dacă ne gîndim la rezultatele internaționale ale cluburilor beneficiare), dar demobilizator prin modul în care decurg transferările, schimbul făcîndu-se de obicei inechitabil, doar în avantajul celui mai „tare", celălalt nemaifiind cointeresat să crească alți fotbaliști de valoare. Punîndu-și, probabil, probleme în legătură cu starea campionatului (la eșaloanele inferioare nivelul este chiar precar), federația anunță că pregătește unele măsuri: o mai mare rigoare la transferări, întocmirea unui statut al jucătorului de fotbal, schimbarea sistemului de desfășurare a competițiilor interne încă de la toamnă : divizia națională — cu 14 echipe ; divizia „A" cu 20; două divizii „B", divizii „C" pe județe. Dar, pe lîngă că e greu de apreciat dacă aceste măsuri vor ridica prin ele însele nivelul campionatului, este de observat că instituirea și aplicarea lor (cauză veche, de ani și ani de zile) rămîne mereu la stadiul de bune intenții.

Rezerva de masă a fotbalului se dovedește, la rîndul ei, tot mai restrînsă și subțire valoric. Dovadă că — în afara lotului tricolor — nu au mai fost jucători care să alcătuiască o competitivă selecționată olimpică, aceasta comportîndu-se lamentabil în anul 1988. Dovadă că două selecționate de juniori ('90 și '91) au înregistrat, într-un recent turneu de opt jocuri în Israel, trei egalități și trei înfrîngeri (dintre care una la... Liechtenstein), bilanț nesatisfăcător, în ciuda opiniei unui gazetar care, nefiind în cunoștință de cauză, l-a lăudat peste măsură. La cauzele enunțate mai sus (inclusiv practicarea unor transferări ce nu stimulează creșterea tinerilor jucători) se adaugă și altă cauză — de asemenea cronică — asupra căreia nu insistăm aici, dar care va trebui luată în considerație cu seriozitate, o dată și o dată : insuficienta atenție acordată copiilor și juniorilor — de cluburi, asociații sportive, școală, facultate, organizații U.T.C., sindicate.

Atmosfera din fotbal — trebuie asanată fără tergiversare și cu hotărîre, prin eradicarea unor tare apărute cu mai multă vreme în urmă, dar accentuate vizibil de la an la an. Se știe, s-a mai spus și s-a scris de atîtea ori, de fenomene cum sînt : superficialitate în instruire, trucarea unor rezultate, corupție (a jucătorilor, a arbitrilor), lipsa unei discipline riguroase, încălcări ale normelor stabilite, viața imorală a unor jucători și tehnicieni, preocuparea unor cluburi și asociații sportive exclusiv pentru rezultatul din etapa următoare (în dauna rezolvării problemelor fundamentale și ale perspectivei), demiterea peste noapte a antrenorilor sau părăsirea echipei de către antrenori pelegrini ș.a.m.d. Cum spuneam, asemenea „maladii" proliferează de mai multă vreme în fotbalul nostru, însă apariția unor succese internaționale (frumoase, dar izolate, și datorate numai celor două-trei echipe fruntașe) a tot amînat „tratarea" lor. Pentru ca mișcarea fotbalistică — în întregimea ei, și la fiecare eșalon în parte — să poată continua și împlini succesele de pînă acum, prin nivel general ridicat și prin calificări la marile competiții (mondiale, europene, J.O.), este necesar ca ea să se dezvolte pe baze absolut sănătoase, vindecîndu-se o dată pentru totdeauna de asemenea maladii morale. Și nu cîndva, ci cît de curînd posibil, adică încă din primăvara fotbalistică ce urmează. Este posibil — apreciază în unanimitate oamenii care cunosc din interior fotbalul nostru și-i vor într-adevăr mereu mai binele !

G. MITROI

VĂ INFORMĂM DESPRE:

Articole utile pentru părinți și copii

Cîți dintre noi, cumpărînd, de pildă, o jucărie mecanică sau un termos, se gîndesc la munca înmagazinată în ele, la strădania creatorilor de a le face atrăgătoare, funcționale, de a le adăuga un plus de eleganță, de modernitate ?! În genere, le cumpărăm, sînt bunuri „de toată ziua", ni se cuvin și gata. Capitolul pare încheiat o dată cu intrarea lor în posesia noastră. Și totuși, știați că multe din aceste bunuri sînt concepute de specialiștii de la Centrul de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru articole casnice din București, care se află undeva pe platforma „23 August" ? Încă de la intrare frapează aici o mică expoziție asupra căreia ne vom opri în treacăt. E o „carte de vizită" a centrului cu ultimele noutăți, unele omologate, altele în curs de omologare. Iată, de pildă, o lampă cu bec halogen și ceas electronic avertizor cu afișaj numeric. Pentru oricine, lampa pare „ultima expresie" a tehnicii în materie. Specialiștii de aici au însă motive s-o mai testeze. Iată și niște termosuri cu carcase din material plastic : ușoare, prezentabile, gata de livrare ; iată și vase de bucătărie bombate cu bord de inox, foarte „la modă" pretutindeni ; iată și niște jucării marionetă „ca la teatru" și altele mecanice, de tot felul...

Părăsind expoziția, ne întîlnim cu o veche cunoștință, inginerul Dumitru Petrescu, despre care am scris cu trei ani în urmă în ziarul nostru. Pe-atunci era șeful secției de design și cerceta o serie de automodele cu motorașe electrice dirijate prin stație radio-comandă. Acum se ocupă de documentație, de transformarea prototipului în model de serie. I-a rămas însă pasiunea de a electroniza jucăriile. Și o dovadă o constituie conceperea micromotorului electric și mecanismelor tipizate pentru orice model de jucării.

Și pentru că tot vorbim de jucării, iată un aspect demn de tot interesul și pe care nu-l aflasem cu trei ani în urmă. Se făceau, e drept, cercetări pe grupe de jucării, de vîrste ale utilizatorilor (păpuși, jucării pentru prima vîrstă, jucării mecanizate cu arc și volan etc.), se efectuau sondaje printre părinți, copii, psihologi, pediatri, cineaști, ilustratori de carte etc. O muncă asiduă, de investigații psihosociologice. Acum investigațiile cercetătorilor de-aici, printre care și soții Mihaela și Sorin Botnaru, s-au clarificat. Concret, după aceste studii, inclusiv de prospectare a pieței, știți la ce concluzie s-a ajuns ? Că jucăria nu trebuie privită numai ca obiect de divertisment, ci și ca obiect cu semnificații cultural-educative. Altfel spus, jucăria trebuie să conțină aceleași informații din cărțile, filmele, desenele animate, obiectele de vestimentație destinate copiilor etc., iar prin sunet și culoare să dezvolte afectivitatea copilului. Motiv pentru care se fac numeroase investigații pentru realizarea unor jucării din materiale textile (din diverse culori, impregnate cu mirosuri plăcute), confecționarea unor păpuși care să simuleze comportamente umane, construirea unor vehicule cosmice modulate cu figurine din patru segmente detașabile. Se pare că anul în curs va fi mai generos în lansarea unor jucării care să umple sufletul și mintea copilului cu noi date. Sîntem, de altfel, asigurați și de inginerul Mircea Dumitrescu, secretarul comitetului de partid și șeful secției 1, secție cu cea mai grea pondere dintre cele 20 secții, ateliere și formații de lucru cîte sînt în Capitală și în județele țării aferente acestei instituții. Această secție are în vedere cîteva probleme prioritare : dezvoltarea producției în întreprinderile centralei, crearea unei bănci de date cu produse și tehnologii care să fie introduse pe calculator (la ora actuală, pentru scurtarea actului cercetare-producție se lucrează la introducerea pe calculator a proiectării ștanțelor și matrițelor), elaborarea documentației necesare executării de utilaje și linii tehnologice specifice întreprinderilor aferente Centralei industriale mecanice și de articole casnice, sub a cărei egidă se află și centrul de cercetare.

Un raid prin atelierele de microproducție ale centrului este edificator : se prelucrează mase plastice, se testează o serie mică de produse în funcție de cerere și ofertă, se realizează noi utilaje, mașini și instalații, se proiectează modele experimentale, se concep noi carcase de ceasuri cu un design aparte și cîte altele ! Sînt, de fapt, ateliere-laboratoare, conduse de pasionați, ca inginerii Marcel Diaconu sau Gh. Papuc, în care prind viață gîndurile transpuse în proiecte, dorința de a ieși în fața semenilor cu produse de calitate. Așa se și explică faptul că peste 80 la sută din produsele celor 16 întreprinderi aferente centralei, după cum ne mărturisea secretarul de partid, se realizează cu aportul cercetărilor, specialiștilor din centrul de cercetări, începînd cu articolul de sport, cu mașina de gătit și terminînd cu vasul emailat sau cu jucăria cu telecomandă.

O serie de cercetători, de scormonitori ai noului, ca inginerul Tiberiu Boitor, șeful secției de cercetare cu sediul în Satu Mare, pasionat de domeniul termotehnic, sau ca Florea Valer, șeful colectivului din Mediaș, „decanul de vîrstă" al cutezătorilor în asimilarea emailurilor, cu multe invenții omologate și brevetate, ca arhitect Marian Villa, adesea premiat pentru realizările sale, ca inginerul Alexandru Domnica, unul din temerarii penetrării noului aici, coordonator al compartimentului tehnic, ca inginerul Dorin Botnaru, Mircea Dumitrescu și alții, pasionați de studii de prognoză și marketing, au adăugat, prin munca lor, un plus de prestanță acestei instituții.

Marta CUIBUȘ

teatre

● Teatrul Național (14 71 71, Sala mare) : **Harap Alb** — 18; (sala Amfiteatru) : **Drumul singurătății** — 18; (sala Atelier) : **Faleza** — 18
● Filarmonica „George Enescu" (15 68 75, Ateneul Român) : **Concert simfonic. Dirijor : Mircea Cristescu. Program Johann Sebastian Bach** — 18
● Teatrul de operetă (13 63 48) : **O noapte la Veneția** — 18
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Schitu Măgureanu, 14 75 46) : **Noțiunea de fericire** — 18
● Teatrul Mic (14 70 81) : **O scrisoare pierdută** — 18,30
● Teatrul Foarte Mic (14 09 05) : **Goethe mi-a spus** — 19
● Teatrul de comedie (16 64 60) : **Capcană pentru un bărbat singur** — 18
● Teatrul „Nottara" (59 31 03, sala Magheru) : **Floarea de cactus** — 18; (sala Studio) : **Iva-Diva** — 18,30
● Teatrul Giulești (sala Majestic, 14 72 34) : **Solness, constructorul** — 18; (sala Giulești, 18 04 85) : **Jean, fiul lui Ion** — 18
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (15 56 78, sala Savoy) : **Tempo, tempo** — 18; (sala Victoria, 50 58 65) : **Varietăți pe portativ** — 19
● Ansamblul artistic „Rapsodia română" (13 13 00) : **Baltagul** — 18
● Teatrul „Ion Creangă" (50 26 55) : **Toate pînzele sus** — 9; **Cenușăreasa** — 18
● Teatrul „Țăndărică" (15 23 77, sala Victoria) : **Elefănțelul curios** — 15; (sala Cosmonauților, 11 12 04) : **Visul unei nopți de vară** — 18
● Circul București (10 41 93) : **Stelele circului** — 18,30
● Studioul de teatru I.A.T.C. (15 72 59) : **Prof. dr. Omu** — 18,30

cinema

● **Expediția** : SCALA (11 03 72) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, FAVORIT (45 31 70) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, GLORIA (47 46 75) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Chirița în Iași** : VOLGA (79 71 26) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, LIRA (31 71 71) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Misterele Bucureștilor** : DACIA (50 35 94) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Miracolul** : VIITORUL (10 67 40) — 15; 17; 19
● **Niște băieți grozavi** : POPULAR (35 15 17) — 15; 17; 19
● **Evadarea** : MUNCA (21 50 97) — 15; 17; 19
● **Cantemir** : ARTA (21 31 86) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Călătorie peste mări** : PATRIA (11 86 25) — 9; 12; 15; 18
● **Sonata Kreutzer** : SALA MICĂ A PALATULUI — 17,30, STUDIO (59 53 15) — 10; 13; 16; 19
● **Sora 13** : LUCEAFĂRUL (15 87 67) — 8,30; 10,30; 12,45; 15; 17,15; 19,30, BUCUREȘTI (15 61 54) — 9; 11; 13; 15; 17,15; 19,15, FEROVIAR (50 51 40) — 9; 11,15; 13,30; 16,15; 19, CULTURAL (83 50 13) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Moment glorios** : VICTORIA (16 28 79) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Program de desene animate** : DOINA (16 35 38) — 9; 11; 13
● **Transport secret** : DOINA — 15; 17; 19
● **Uită, dacă poți !** : TIMPURI NOI (15 61 10) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Sacrificiul suprem** : GRIVIȚA (17 08 58) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Sentința suspendată** : DRUMUL SĂRII (31 28 13) — 15; 17; 19
● **Unde rîurile curg repede** : PACEA (71 30 85) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Fata fără zestre** : COSMOS (27 54 95) — 9; 12; 15; 18

vremea

Institutul de meteorologie și hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 20 ianuarie (ora 20) — 23 ianuarie (ora 20). În țară : Vremea va fi caldă, iar cerul mai mult noros în regiunile nordice și temporar noros în rest. Precipitații slabe, sub formă de ploaie, lapoviță și ninsoare, vor cădea în primele zile, pe alocuri, în nordul, centrul și nord-estul țării, iar spre sfîrșitul intervalului și în celelalte regiuni. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, cu unele intensificări trecătoare la munte și în nord-estul țării, din sector nord-vest. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 7 și plus 3 grade, local mai coborîte în depresiuni, iar cele maxime, în general, între minus 2 și plus 8 grade. Se va semnala ceață la început în vestul și centrul țării, apoi și în rest.

În interesul promovării relațiilor de bună vecinătate și cooperare în Balcani

Reuniunea de la Tirana a adjuncților miniștrilor de externe din țările regiunii

TIRANA 19 (Agerpres). — În cadrul reuniunii de la Tirana a adjuncților miniștrilor afacerilor externe ai statelor balcanice, în luările de cuvînt ale delegaților a fost evidențiată importanța promovării în continuare a cooperării în regiune. S-a exprimat convingerea că, prin eforturi comune, acest proces poate fi extins, în scopul întăririi încrederii și înțelegerii, al dezvoltării relațiilor de bună vecinătate în Balcani. Vorbitorii au subliniat că asigurarea stabilității, păcii și securității în Balcani reprezintă o datorie de prim ordin pentru toate țările din această zonă.

În intervenții s-a relevat necesitatea unor eforturi susținute din partea statelor balcanice în vederea transformării Balcanilor într-o zonă liberă de arme nucleare și chimice.

S-a arătat că dialogul între aceste state, cooperarea economică, precum și în alte domenii se desfășoară cu succes, existînd reale posibilități pentru amplificarea lor.

Vorbitorii au avansat, de asemenea, propuneri concrete de extindere a colaborării pe diferite planuri dintre țările balcanice.

Încheierea reuniunii statelor participante la C.S.C.E.

VIENA 19 (Agerpres). — La Viena s-a încheiat cea de-a treia reuniune a reprezentanților statelor participante la C.S.C.E. Lucrările reuniunii au durat peste doi ani — de la 4 noiembrie 1986. În cadrul ședințelor finale au luat cuvîntul miniștrii afacerilor externe din toate cele 35 de state participante la forum.

Luînd cuvîntul la încheierea reuniunii, Alois Mock, vicecancelar și ministru de externe al Austriei, a relevat că eforturile privind asigurarea păcii și colaborării vor fi continuate și în viitor — în cadrul reuniunilor și conferințelor a căror organizare este prevăzută în documentul final al celei de-a treia reuniuni general-europene.

Următoarea reuniune general-europeană va avea loc în anul 1992, la Helsinki.

„Învățămîntul universitar să fie accesibil nu numai celor bogați!"

Acțiuni de protest în R.F.G. față de inechitățile din sistemul educației

BONN 19 (Agerpres). — Zeci de mii de studenți din diferite centre universitare din R.F.G., cărora li s-au alăturat numeroase cadre didactice, au participat la acțiuni în semn de protest față de reducerea alocațiilor destinate învățămîntului, precum și menținerii inechităților în procesul educativ. Astfel de acțiuni au avut loc la Hamburg, Hanovra, Düsseldorf, Stuttgart, München.

Participanții purtau pancarte pe care se putea citi: „Fonduri pentru cercetări pașnice, și nu pentru armamente !", „Învățămîntul universitar accesibil nu numai bogaților !", „Educație, și nu tancuri !" relatează agenția A.D.N.

Incidente rasiale în S.U.A.

WASHINGTON 19 (Agerpres). — În cîteva cartiere locuite de negri din Miami — statul Florida — au avut loc, în primele zile ale acestei săptămîni, incidente rasiale, informează agențiile Efe și Prensa Latina. În zonele Overtown, Liberty City și Coconut Grove au fost organizate demonstrații de protest împotriva uciderii de către poliție a trei tineri de culoare. În rîndul demonstranților au fost operate 250 de arestări.

Acțiuni împotriva pericolului de proliferare a neonazismului

BONN 19 (Agerpres). — La Bonn a fost dat publicității un apel semnat de 143 de organizații democratice, 48 de asociații și 216 personalități reprezentînd cele mai diferite curente sociale din R.F. Germania, în care se atrage atenția asupra pericolului tot mai mare de proliferare a nazismului în această țară. Apelul, adresat unei conferințe împotriva radicalismului de dreapta care va avea loc, la sfîrșitul lunii ianuarie, la Bremen, relevă că intensificarea acțiunilor neonaziste în R.F.G. constituie „un semnal de alarmă".

BERLINUL OCCIDENTAL 19 (Agerpres). — Din inițiativa mai multor organizații democratice, de tineret și sindicale, în Berlinul occidental a avut loc o manifestație de protest față de intensificarea, în ultima perioadă, a activității grupărilor neonaziste din oraș. Participanții s-au pronunțat pentru interzicerea tuturor grupărilor neofasciste din Berlinul occidental.

În pregătirea viitoarei reuniuni centroamericane la nivel înalt

CIUDAD DE GUATEMALA 19 (Agerpres). — Președintele Guatemalei, Vinicio Cerezo, va efectua, începînd de vineri, un turneu prin cele cinci capitale centroamericane cu scopul realizării unui consens al șefilor de stat respectivi privind data viitoarei reuniuni la nivel înalt, informează agenția Prensa Latina.

Reuniunea, programată inițial pentru zilele de 15 și 16 ianuarie și ulterior aminată, urmează să evalueze stadiul punerii în aplicare a prevederilor acordurilor Esquipolas II de instaurare a păcii în America Centrală.

„Asigurarea supraviețuirii omenirii necesită eforturile tuturor statelor"

Conferința internațională din capitala Indiei

NEW DELHI 19 (Agerpres). — În capitala Indiei s-au încheiat lucrările conferinței internaționale în problema supraviețuirii omenirii în epoca nucleară. Au luat parte activiști ai vieții obștești, oameni de știință și scriitori din 15 țări ale lumii. Ei au dezbătut probleme de strictă actualitate, cum sînt dezarmarea, lichidarea inechităților economice, protecția mediului, combaterea foametei, sărăciei și maladiilor.

În centrul atenției tuturor statelor, mari și mici, independent de sistemul lor social-politic, trebuie să se afle ireversibilitatea procesului destinderii incordării internaționale și dezarmarea nucleară și chimică, reducerea armelor convenționale, au subliniat participanții la conferință. Crearea unei noi ordini internaționale, bazată pe nerecurgerea la forță și la confruntare — au arătat ei — poate fi realizată doar pe calea cooperării, înțelegerii reciproce și bunei vecinătăți.

ORIENTUL MIJLOCIU

● Puternic curent de opinie în favoarea drepturilor poporului palestinian ● Noi bombardamente israeliene în sudul Libanului

WASHINGTON 19 (Agerpres). — Potrivit unui sondaj de opinie efectuat de cotidianul „New York Times" și compania de televiziune C.B.S., două treimi din cetățenii americani sprijină dialogul început recent între S.U.A. și Organizația pentru Eliberarea Palestinei. În același timp, participanții la sondaj și-au exprimat temerea că mai există încă o serie de dificultăți serioase în calea reglementării situației din Orientul Mijlociu.

TUNIS 19 (Agerpres). — Președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, Yasser Arafat, a chemat populația palestiniană din teritoriile ocupate să continue revolta și să reziste politicii aplicate de Israel în încercarea de a pune capăt mișcării populare declanșate în urmă cu peste 13 luni.

NAȚIUNILE UNITE 19 (Agerpres). — Misiunea permanentă de observator a Palestinei la O.N.U. a cerut membrilor Consiliului de Securitate al O.N.U. să condamne recentele „acte de violență" ale Israelului împotriva populației palestiniene din teritoriile ocupate și să adopte măsuri pentru a li se pune capăt, informează agenția D.P.A.

Javier Perez de Cuellar și-a exprimat recent îngrijorarea cu privire la numărul mare de victime nevinovate în rîndul populației civile din teritoriile ocupate.

TEL AVIV 19 (Agerpres). — Mișcarea israeliană „Pace acum" a organizat o demonstrație în fața reședinței primului-ministru al Israelului, Yitzhak Shamir, în semn de protest față de practicile represive israeliene împotriva populației palestiniene în teritoriile ocupate.

BEIRUT 19 (Agerpres). — Artileria grea israeliană amplasată în așazisa „zonă de securitate" din sudul Libanului a bombardat satele libaneze Barsheet, Hadatha și Haris, cauzînd pagube materiale grele.

Totodată, forțele libaneze de rezistență au atacat o patrulă mixtă formată din militari israelieni și aparținînd așa-zisei „Armate a Sudului Libanului", creată și finanțată de Israel.

BONN 19 (Agerpres). — În cadrul unei întrevederi cu vicepremierul și ministrul de finanțe al Israelului, Shimon Peres, aflat în vizită la Bonn, cancelarul R.F. Germania, Helmut Kohl, a exprimat interesul țării sale într-o soluționare justă, durabilă și cuprinzătoare a conflictului din Orientul Mijlociu.

Regimul de la Pretoria sporește efectivele militare în Namibia

LUANDA 19 (Agerpres). — De la semnarea la 22 decembrie a acordurilor privind instaurarea păcii în Africa de sud-vest, regimul rasist de la Pretoria și-a sporit efectivele militare din Namibia — a declarat Ernest Tjiriange, secretar al S.W.A.P.O. pentru probleme juridice, într-un interviu acordat la Luanda și citat de agenția NAMPA. Retrăgîndu-și trupele din sudul Angolei, R.S.A. le-a masat în Namibia, unde continuă să efectueze incorporări cu forța din rîndul tinerilor namibieni, a spus el.

WINDHOEK 19 (Agerpres). — Recrutarea cu forța a mii de tineri namibieni în așa-numitele Forțe teritoriale sud-vest africane (S.W.A.T.F.) a provocat vii reacții de dezaprobare în Namibia. Potrivit surselor din Windhoek — capitala Namibiei — mai multe grupări progresiste și juriști au condamnat în cuvinte aspre măsura adoptată de autoritățile rasiste de la Pretoria, considerînd-o un „act de rea credință" care contravine repetatelor promisiuni ale Pretoriei de a îndeplini prevederile rezoluției Consiliului de Securitate privind accesul Namibiei la independență. În termenii rezoluției 435 a Consiliului de Securitate, Africa de Sud trebuie să se retragă din Namibia.

★

HARARE 19 (Agerpres). — La Harare s-au încheiat lucrările seminarului internațional consacrat problemei refugiaților din Namibia și Africa de Sud, victime ale represiunii guvernului rasist sud-african, manifestare organizată de Comitetul special al O.N.U. împotriva apartheidului, transmite agenția Ziana. În cadrul declarației finale, participanții au lansat un apel la sprijinirea întoarcerii refugiaților namibieni în Namibia pentru a participa la procesul de obținere a independenței naționale.

PRETORIA 19 (Agerpres). — Viitoarele alegeri pentru cele trei camere ale parlamentului segregaționist din Africa de Sud se vor desfășura în aprilie — informează agenția mozambicană A.I.M., citînd surse ale Partidului Național, bastionul politic al rasismului din R.S.A. Acest parlament, cuprinzînd camera albilor, a indienilor și a celor de rasă mixtă („coloureds") nu reprezintă în nici un fel populația neagră a țării, care formează o majoritate zdrobitoare.

ÎN SCOPUL ASIGURĂRII PROGRESULUI ȘI CONSOLIDĂRII INDEPENDENȚEI

Se extinde colaborarea între țările în curs de dezvoltare

LIMA 19 (Agerpres). — Asociația Latino-Americană a Instituțiilor Financiare pentru Dezvoltare (ALIDE) și Asociația Latino-Americană a Întreprinderilor de Comerț Exterior (ALAT) au semnat, la Lima, un acord de cooperare tehnică, menit să propulseze noi acțiuni de cooperare regională în America Latină și zona caraibiană — transmite agenția de presă peruană Andina. S-a precizat că acordul prevede, între altele, acțiuni de cooperare în elaborarea și răspîndirea documentației tehnice pentru dezvoltarea statelor latino-americane și caraibiene, în formarea cadrelor necesare economiilor naționale.

ANKARA 19 (Agerpres). — Miniștrii pentru problemele energiei din Egipt, Iordania, Irak, Siria și Turcia au semnat la Ankara un protocol cu privire la transferul și schimbul de energie electrică între rețelele naționale ale acestor state. Finanțarea acestui proiect va fi asigurată de Banca Islamică de Dezvoltare.

ABIDJAN 19 (Agerpres). — Banca de Dezvoltare Africană (A.D.B.) a acordat un împrumut de 14 miliarde franci C.F.A. Comunității Economice a Statelor Vest-Africane (E.C.O.W.A.S.), organism de conlucrare economică a 16 țări de pe continent. Agenția A.P.S. precizează că acest împrumut va fi folosit pentru finanțarea proiectelor din industria și agricultura țărilor membre ale E.C.O.W.A.S.

În ultima perioadă de timp, țările africane apelează tot mai des la instituțiile financiare regionale, care oferă condiții de rambursare mult mai avantajoase decît instituțiile internaționale, factori principali ai politicii de ingerințe și dominație a marilor țări occidentale industrializate.

TUNIS 19 (Agerpres). — Reprezentanți ai Tunisiei, Marocului, Algeriei, Marii Jamahirii Libiene Populare Socialiste și Mauritaniei participă la lucrările unui simpozion regional avînd drept temă cooperarea științifică și tehnică intermaghrebiană. Între altele, va fi discutată crearea unei bănci de date maghrebiene și a unei rețele de cercetări multidisciplinare pentru a răspunde noii dinamici a dezvoltării în regiune. La deschiderea lucrărilor s-a subliniat necesitatea consolidării cooperării intermaghrebiene în sensul complementarității pentru ca țările din zonă să facă față dificultăților cu care se confruntă și care includ deteriorarea termenilor de schimb, rate de schimb instabile, agravarea poverii datoriilor externe, sporirea deficitului de produse alimentare.

BAMAKO 19 (Agerpres). — Șeful statului malian, Moussa Traore, președinte în exercițiu al Organizației Unității Africane, l-a primit pe Jadallah Azouz El-Talihi, secretar al C.P.G. al Biroului de legături externe al Jamahiriei Libiene. S-a subliniat, cu acest prilej, necesitatea unui climat de pace și securitate în Africa, pentru a se asigura cadrul necesar dezvoltării economice a statelor continentului, menționează agenția China Nouă, citînd comunicatul difuzat de postul de radio Bamako.

Crește povara datoriilor externe ale țărilor sărace

NAIROBI 19 (Agerpres). — Datoria externă a Africii totalizează în prezent 230 miliarde dolari, în ultimii trei ani înregistrîndu-se o creștere de aproape 32 la sută, a precizat secretarul executiv al Comisiei Economice a O.N.U. pentru Africa (C.E.A.), Adebayo Adedeji, la Nairobi, în cadrul unei conferințe de presă. Potrivit estimărilor C.E.A., datoria externă africană va continua să crească și în 1989, între șase și zece la sută, și va atinge pînă la sfîrșitul anului circa 253 miliarde dolari, a subliniat Adedeji. El a adăugat că, în mai multe țări ale continentului, valoarea datoriei externe o depășește pe cea a produsului național brut, transmite agenția A.P.S.

CIUDAD DE MEXICO 19 (Agerpres). — Datoria externă a Mexicului s-a ridicat anul trecut la 106,742 miliarde de dolari, fiind a doua ca mărime (după Brazilia) între țările în curs de dezvoltare — relevă periodicul mexican „El Financiero", citat de agenția Efe. Pentru plata serviciului datoriei externe a țării au fost destinate peste 16 miliarde de dolari.

WASHINGTON 19 (Agerpres). — Într-un raport al grupului de experți occidentali reuniți în „Asociația pentru dialogul interamerican" este criticată politica S.U.A. față de America Latină în problema datoriilor externe. Grupul respectiv a atras, de asemenea, atenția că actuala criză a datoriei externe din America Latină poate provoca și probleme de ordin politic, cerînd, în context, țărilor creditoare să sprijine procesul de dezvoltare economică a statelor latino-americane, transmite agenția Taniug.

Consecințe ale actualei ordini economice inechitabile

NAȚIUNILE UNITE 19 (Agerpres). — Într-un amplu articol intitulat „Cine nu și-ar salva proprii copii ?", revista „Development Forum", publicație a Națiunilor Unite, analizează consecințele sărăciei și mizeriei asupra sănătății și șanselor de supraviețuire ale copiilor din țările în curs de dezvoltare. Se relevă astfel că în ultimii ani ai deceniului 1980—1990, circa 14 milioane de copii și-au pierdut viața în fiecare an înainte de a fi împlinit vîrsta de cinci ani. Dacă în țări dezvoltate din nordul Europei și în State Unite mortalitatea infantilă reprezintă doar 2—3 la sută din totalul deceselor, în numeroase țări sărace cota aceasta depășește 50 la sută.

Cauzele imediate ale acestei situații sînt în principal maladiile și malnutriția. Dar rădăcinile autentice ale situației se află în dificultățile economice și financiare cu care se confruntă cele mai multe dintre țările în curs de dezvoltare, aflate în imposibilitatea de a aloca corespunzător nevoilor lor de dezvoltare resurse materiale și umane, din cauza datoriilor externe împovărătoare, inechităților din sistemul internațional financiar, ordinii economice depășite.

AGENȚIILE DE PRESĂ TRANSMIT:

PRIMIRE LA VARȘOVIA. Președintele Consiliului de Stat al R.P. Polone, Wojciech Jaruzelski, l-a primit pe Mir Hussein Moussavi, primul-ministru al Iranului, aflat într-o vizită oficială la Varșovia. Au fost examinate relațiile dintre cele două țări și perspectivele de dezvoltare a acestora, s-a procedat la un schimb de păreri asupra unor probleme majore ale vieții internaționale actuale, informează agenția P.A.P.

ACORD. La Beijing a fost semnat un acord privind schimbul de mărfuri și plățile pe anul 1989 între R.P. Chineză și R.D. Germană, transmite agenția China Nouă. Documentul prevede amplificarea schimburilor comerciale între cele două părți.

CANDIDATURĂ. Prezidiul R.S.F. Iugoslavia l-a propus pe Ante Markovici, membru al C.C. al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, candidat la funcția de președinte al Consiliului Executiv Federal, informează agenția Taniug. Candidatura urmează să fie aprobată de Adunarea Federală, organul suprem al puterii de stat.

ÎNTREVEDERE CHINO-VIETNAMEZĂ. Ministrul afacerilor externe al R.P. Chineze, Qian Qichen, a avut o întrevedere cu Dinh Nho Lien, adjunct al ministrului afacerilor externe al Vietnamului, aflat la Beijing, a declarat purtătorul de cuvînt al M.A.E. chinez, citat de agenția China Nouă.

VIZITĂ. Președintele Republicii Zimbabwe, Robert Mugabe, va efectua o vizită în R.S.F. Iugoslavia, în perioada 23—26 ianuarie, la invitația Prezidiului R.S.F.I.

ÎNTÎLNIRE. Președintele Irakului, Saddam Hussein, s-a întîlnit cu președintele ales al Venezuelei, Carlos Andres Perez, aflat la Bagdad. Subiectele aflate în discuție au inclus activitatea O.P.E.C. și necesitatea respectării deciziilor luate de organizație, în special a celei privind cotele de producție. Cei doi șefi de stat au fost de acord în ce privește importanța pregătirii unei conferințe la nivel înalt a O.P.E.C.

MISIUNE. Reprezentantul personal al secretarului general al O.N.U. pentru conflictul iraniano-irakian, Jan Eliasson, va pleca la începutul săptămînii viitoare în zona Golfului, s-a anunțat la Națiunile Unite. S-a precizat că el urmează să-și înceapă misiunea la Teheran și își va continua contactele la Bagdad, scopul vizitelor constituindu-l reactivarea negocierilor dintre reprezentanții Iranului și Irakului.

TURNEU. Reprezentantul personal al secretarului general al O.N.U. pentru Sahara Occidentală, Hector Gros Espiel, s-a întîlnit în Algeria cu liderii Frontului Polisario. Gros Espiel efectuează un turneu de informare în regiune, în perspectiva organizării unui referendum cu privire la Sahara Occidentală.

ALEGERE. Președinte al Comitetului Național al Partidului Republican din S.U.A. pentru următorii doi ani a fost ales Lee Atwater, relatează agenția Efe. El este succesorul lui Frank Fahrenkopf, care a deținut această funcție timp de șase ani.

GUVERNUL R.P.D. COREENE a transmis președintelui Consiliului de Securitate al O.N.U. un document prin care atrage atenția că manevrele militare „Team Spirit" care urmează să aibă loc în Coreea de Sud sînt de natură să submineze eforturile în direcția destinderii desfășurate de R.P.D. Coreeană. Documentul reamintește că la aceste exercații vor lua parte 200 000 de oameni, inclusiv 60 000 din S.U.A.

RECORD. Cheltuielile de înarmare ale Statelor Unite au totalizat în ultimii opt ani 2 200 miliarde dolari, potrivit unui calcul realizat de Centrul pentru informații de apărare cu sediul la Washington. Studiul realizat de centru arată că este vorba de cel mai vast program de înarmare în timp de pace din istoria S.U.A. De asemenea, în prezent, 3,3 milioane americani lucrează în industria armamentelor, de peste două ori mai mulți decît în 1981.

BILANȚ. Anul trecut, în Coreea de Sud au avut loc 6 920 demonstrații, mitinguri și alte acțiuni ale studenților și ale grupărilor progresiste, în cadrul cărora participanții s-au pronunțat pentru independența țării, pentru democratizarea structurilor politice și reunificarea patriei — informează ziarul „Chosom Ilbo" din Seul, citat de A.C.T.C.

DEMISIE. Ministrul de interne al Austriei, Karl Blecha, și-a dat demisia din funcție, decizia fiind legată de ancheta desfășurată de un comitet parlamentar cu privire la implicarea sa într-un scandal financiar, informează agenția A.P.A.

GUVERNUL JAPONIEI a aprobat proiectul bugetului de stat al țării pentru exercițiul financiar 1989 (aprilie 1989 — martie 1990). Capitolul cheltuielilor militare prevede o creștere cu 5,2 la sută față de nivelul anului fiscal precedent. Totodată, se prevede „înghețarea" alocațiilor bugetare pentru programele sociale și o reducere a fondurilor destinate organelor de autoconducere locală.

DISCREPANȚE. Potrivit datelor oficiale comunicate la Londra, Irlanda de Nord este una din regiunile cele mai rămase în urmă din Marea Britanie. Nivelul șomajului este aici de 16,9 la sută din totalul forței de muncă, ceea ce reprezintă de două ori mai mult decît media pe întreaga țară. În același timp, salariul mediu al muncitorilor din Irlanda de Nord a fost, în 1988, cu 30 la sută mai mic decît cel al muncitorilor din celelalte regiuni.

VALUL DE FRIG care s-a abătut în ultima săptămînă asupra Bangladeshului, țară cu un climat tropical musonic, a provocat moartea a cel puțin 70 persoane.

LA ÎNCHEIEREA REUNIUNII DE LA VIENA

România se pronunță ferm pentru o Europă unită, a națiunilor libere și independente, a păcii și colaborării

S-au încheiat lucrările Reuniunii Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa (C.S.C.E.), care s-au desfășurat, timp de peste doi ani, la Viena.

În cadrul întîlnirii finale a reprezentanților celor 35 de state participante au fost prezentate, așa cum s-a anunțat, **Poziția României, concepția și considerentele p r e ș e d i n t e l u i NICOLAE CEAUȘESCU cu privire la edificarea securității și întărirea cooperării în Europa**, ca parte integrantă a unei păci trainice și a dezvoltării colaborării multilaterale în întreaga lume.

Edificarea unei Europe unite, care, în condițiile respectării diversității orînduirilor sociale, să asigure garanții de pace, deplină securitate și rodnică colaborare pentru toate națiunile continentului, ca națiuni libere și suverane, a constituit și constituie un obiectiv de prim ordin al politicii externe a României socialiste. Potrivit acestei poziții de principiu, țara noastră a adus o contribuție de largă recunoaștere internațională la organizarea Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, din 1975, la elaborarea Actului final de la Helsinki, ca și la eforturile ulterioare pentru transpunerea în viață a marilor obiective stabilite în acest document istoric.

În acest spirit a participat România și la lucrările reuniunii de la Viena, animată de dorința ca, prin eforturi comune, documentul elaborat de acest forum să deschidă o nouă perspectivă relațiilor dintre statele participante, procesului de înfăptuire a securității europene. În acest sens, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** sublinia, nu de mult, cerința principială, constructivă ca hotărîrile reuniunii **„să ducă la o Europă unită în diversitatea orînduirilor sociale, a națiunilor libere și independente, care să respecte orînduirea socială, năzuințele, tradițiile și felul de muncă al fiecărei națiuni".**

După cum se știe, **Declarația Republicii Socialiste România**, dată publicității zilele trecute, apreciază că documentul final al reuniunii cuprinde, pe ansamblu, o serie de prevederi importante, a căror transpunere în viață va fi de natură să contribuie la întărirea încrederii, securității și păcii, la extinderea colaborării în Europa.

Țara noastră acordă, astfel, o mare însemnătate reafirmării necesității respectării stricte, neabătute, în relațiile dintre state a principiilor statuate în Actul final de la Helsinki. Totodată, se cuvine subliniată importanța deosebită a înțelegerii realizate cu privire la instituirea unui nou for de negocieri pentru reducerea forțelor armate și armamentelor convenționale în Europa și a reluării negocierilor pentru adoptarea de noi măsuri de încredere și securitate, precum și unor prevederi menite să ducă la dezvoltarea cooperării în domeniile economic, tehnico-științific, cultural, în alte domenii de interes comun.

Cu toate acestea, se impune constatarea că în documentul final al reuniunii nu au fost înscrise ca angajamente ferme ale statelor unele prevederi vizînd probleme esențiale, vitale, ce privesc categorii sociale largi de pe continent, condițiile unei vieți demne, civilizate. De altfel, încă de la începutul reuniunii de la Viena a fost evidentă tendința unor țări de a deturna dezbaterile, în scop de diversiune, exclusiv spre aspecte colaterale din vasta problematică social-umanitară, de a abate atenția de la fenomenele grave ce afectează mase de milioane de oameni din țările respective. Tribuna reuniunii a fost folosită adesea, inclusiv în cadrul întîlnirii finale din aceste zile, pentru tendențioase exerciții retorice vizînd prezentarea deformată a realităților din unele țări socialiste, toate acestea urmărind slăbirea pozițiilor socialismului. Apare evident că o asemenea abordare, cu vădit caracter denigrator, este profund contrară spiritului de la Helsinki, spiritului de înțelegere și colaborare între state în general.

Reuniunea de la Viena, ca și reuniunile general-europene precedente, nu și-a propus — și nu putea să-și propună — să analizeze și să pună în discuție situația dintr-o țară sau alta. Așa cum este bine știut, însuși procesul de edificare a securității europene, inițiat prin Conferința de la Helsinki, din 1975, are ca premisă fundamentală faptul că în Europa coexistă state de o mare diversitate — state diferite în ce privește orînduirea socială, apartenența sau neapartenența la grupări politico-militare, mărimea teritoriului, nivelul de dezvoltare, trecutul istoric, tradițiile și modul de viață, felul de a fi al popoarelor respective. Tocmai pornind de la această diversitate, statele participante la Conferința pentru securitate și cooperare în Europa s-au angajat să acționeze, prin eforturi comune, *„ținînd seama pe deplin de originalitatea și diversitatea pozițiilor și punctelor lor de vedere"*, cum se sublinia în Actul final de la Helsinki, pentru întărirea încrederii și securității pe continent, pentru dezvoltarea înțelegerii și colaborării, în interesul fiecăruia și al progresului general. Pe o asemenea poziție constructivă s-a situat în mod constant România în toți acești ani. Pe o asemenea poziție s-a situat țara noastră și la reuniunea de la Viena.

Trebuie spus însă că, față de Actul final de la Helsinki, care a însemnat un moment important în viața politică a Europei, a întregii omeniri, documentul reuniunii de la Viena marchează un pas înapoi prin încercarea de a modifica și răstălmăci principiile statuate de Conferința general-europeană din 1975, al cărei document a fost semnat de șefii de stat sau de guvern din țările participante.

La reuniune nu a prevalat întotdeauna, cum era de dorit, preocuparea de a găsi, prin eforturi comune, răspunsurile cele mai adecvate problemelor reale ce preocupă popoarele continentului. Dimpotrivă, și-au făcut loc încercări ale unor participanți de a-și aroga rolul de a da lecții, de a conferi „certificate de bună conduită". În ceea ce o privește, România, după cum s-a subliniat și în cadrul întîlnirii finale a reuniunii de la Viena, respinge cu fermitate asemenea încercări. Țara noastră, poporul român — ca, de altfel, oricare popor — nu au cerut și nu cer permisiunea nimănui în alegerea căilor de dezvoltare, opera constructivă pe care o desfășoară realizîndu-se în conformitate cu legile generale sociale, cu realitățile din România, cu dorința și voința comună a întregii națiuni.

Referitor la problematica umanitară, România apreciază că documentul final nu reflectă în mod corespunzător, așa cum a propus țara noastră, angajamentul statelor în ce privește asigurarea efectivă a unor drepturi fundamentale ale omului. Este astfel o realitate de necontestat că într-o serie de țări occidentale nu-și găsesc afirmarea asemenea drepturi vitale, cum sînt: asigurarea de locuri de muncă pentru fiecare cetățean, și în primul rînd pentru tineret; formarea profesională și ridicarea nivelului de pregătire a acestuia; satisfacerea cerinței elementare pentru orice ființă umană de a avea un adăpost, o locuință; dreptul la retribuție egală, la afirmarea deplină pe plan economic și social, indiferent de sex; accesul neîngrădit la învățămînt, la îngrijirea sănătății, la cuceririle științei, tehnicii, culturii; asigurarea de condiții de viață demnă, civilizată pentru toți cetățenii.

Cifre și date din sursele oficiale ale țărilor respective înfățișează un tablou adeseori dramatic, care evidențiază acuitatea cu care se pun adevăratele probleme umanitare. Ce poate fi mai elocvent, de pildă, decît faptul că pe ansamblul țărilor O.E.C.D. (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, ce include majoritatea covîrșitoare a țărilor capitaliste participante la C.S.C.E.) numărul șomerilor depășește 30 de milioane. Numai în S.U.A., în ultimul trimestru al anului trecut, s-au înregistrat peste 6,5 milioane de șomeri, ceea ce reprezintă 5,4 la sută din populația activă. În același timp, tot în S.U.A. numărul persoanelor fără locuință este apreciat la aproximativ 3 milioane, cifre proporțional la fel de ridicate înregistrîndu-se într-o serie de țări ale Europei occidentale. La toate acestea se adaugă polarizarea continuă a societății capitaliste, adîncirea crescîndă a decalajelor dintre bogați și săraci, a inechităților economico-sociale de toate felurile. Sînt tot atîtea situații dramatice, trăite zilnic de milioane și milioane de oameni. Or, în această privință, documentul final al reuniunii nu răspunde, prin prevederile sale, așteptării popoarelor.

Mai mult, se impune atenției faptul că unele prevederi introduse în documentul final, sub pretextul așa-zisei preocupări pentru circulația liberă a persoanelor și libertățile religioase, contravin flagrant principiilor și spiritului Actului final de la Helsinki, realităților epocii în care trăim, normelor și reglementărilor la care au aderat statele participante. Prin asemenea prevederi se deschide calea amestecului în treburile interne ale altor state, încălcării independenței și suveranității naționale, încurajării și stimulării unor manifestări retrograde, obscurantiste, de bigotism, de natură a duce societatea în urmă cu secole. Totodată, astfel de prevederi reprezintă, în fapt, și o stimulare a practicilor profund reprobabile de racolare a forței de muncă, o încurajare fățișă a „furtului de inteligență", lovind, astfel, în interesele dezvoltării economico-sociale ale popoarelor, și în primul rînd ale celor mai puțin dezvoltate.

De aceea, în legătură cu toate aceste aspecte, țara noastră a expus, atît în cursul lucrărilor reuniunii, cît și cu ocazia adoptării documentului final, observațiile și rezervele sale concrete. România, după cum s-a arătat în Declarația dată publicității, neasumîndu-și nici un angajament de a îndeplini acele prevederi la care a prezentat amendamente și pe care le consideră necorespunzătoare.

Cu rezervele menționate, ținînd seama că, pe ansamblu, la Viena au fost adoptate prevederi importante pentru întărirea securității și dezvoltarea colaborării în Europa și din dorința de a-și aduce contribuția la eforturile pentru promovarea, în continuare, a obiectivelor la care statele participante au subscris, țara noastră s-a asociat consensului asupra documentului final.

Consecventă pozițiilor sale principiale, afirmate în repetate rînduri, România a declarat că toate prevederile acestui document — așa cum se menționează în însuși cuprinsul său — vor trebui aplicate în cadrul constituțional, al legislației și reglementărilor interne din fiecare țară, al tradițiilor și condițiilor specifice și, totodată, în spirit de cooperare, cu respectarea strictă a principiilor relațiilor dintre statele participante. Această poziție corespunde pe deplin literei și spiritului Actului final de la Helsinki, care prevede în mod expres că statele *„vor respecta fiecare dreptul celuilalt de a-și alege și dezvolta liber sistemul politic, social, economic și cultural, precum și dreptul de a-și stabili legile și reglementările"*. În conformitate cu aceste principii, România nu va accepta și nu va admite nici un fel de abateri sau răstălmăciri care să denatureze conținutul documentului de la Helsinki.

Așa cum s-a arătat cu ocazia prezentării la Viena a poziției României, a concepției și considerentelor președintelui Nicolae Ceaușescu, țara noastră este animată de hotărîrea de a conlucra activ cu celelalte state și popoare pentru realizarea principiilor și obiectivelor stabilite în Actul final de la Helsinki, asigurîndu-se, astfel, dezvoltarea procesului general-european în direcția întăririi încrederii, înțelegerii și conlucrării între state suverane și independente — condiție de bază a edificării unei Europe unite, a păcii și destinderii, a securității și progresului tuturor națiunilor. Este convingerea fermă a României socialiste că numai un asemenea curs corespunde aspirațiilor vitale ale popoarelor continentului, intereselor păcii și colaborării în întreaga lume.

Dumitru TINU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10. 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66. Tiparul : Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360